

**TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALLINNA KOLLEDŽ**

Majandusarvestus

Marija Kolossova

**ETTEVÕTTE FINANTSSEISUNDI HINDAMINE
COOP KAUBANDUSE AS NÄITEL**

Lõputöö

Juhendaja: Kristo Krumm, *MBA*

Tallinn 2016

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. ETTEVÕTE TUTVUSTUS JA ARENG	5
2. FINANTSANALÜÜSI TÄHTSUS	9
2.1. COOP Kaubanduse bilansi ja kasumiaruande horisontaalne analüüs	10
2.2. Konkurentide bilansi ja kasumiaruande horisontaalne analüüs.....	13
2.3. COOP Kaubanduse bilansi ja kasumiaruande vertikaalne analüüs	18
2.4. Konkurentide bilansi ja kasumiaruande vertikaalne analüüs.....	21
3. SUHTARVUDE ANALÜÜS	25
3.1. Maksevõime analüüs	26
3.2. Tasuvuse ehk rentaabluuse analüüs	30
3.3. Varade kasutamise analüüs.....	34
3.4. Rahakäibe aruande suhtarvude analüüs	37
3.5. Pankrotiohu analüüs.....	40
KOKKUVÕTE	43
VIIDATUD KIRJANDUS	45
LISAD	46
PEZIOOME	75

SISSEJUHATUS

Keskkonnasäästlikkuse seisukohalt on suurenev tarbimine kahtlemata kahetsusväärne. Siiski tarbivad inimesed iga aastaga üha rohkem. Läänemaailmas on juba aastaid tagasi jõutud järeltulele, et lisaks toodete ja teenuste pakkumisele ootab klient jaekaubanduselt üha enam ka meelelahutuskeskkonna loomist.

Tarbimine on muutunud kultuuriks, mis oma massidele suunatusega on meelelahutusliku iseloomuga. Tarbija ootab jaekaupmehelt mitte enam ainult oma vajaduste rahuldamist, aga ka emotsioone. Kaubanduskeskuse kui ajaveetmispaiga kontseptsioon on juba mõnda aega tagasi Eestissegi jõudnud [12].

Eesti sisemajanduse koguprodukt (SKP) aastatel 2012. - 2015. kasvas iga aasta. Mõni aasta kiiremini, mõni aeglasemalt, kuid tõusu tendents oli alati olemas. Samuti oli kaupade jaemüügiga. Statistikaameti andmetel oli jaekaubandusettevõtete kaupade jaemüük 2013. aastal 4,6 miljardit eurot, jaemüük suurenes 2012. aastaga võrreldes püsivhindades 5%. 2014. aastal ligi 4,9 miljardit eurot, mis võrreldes 2013. aastaga suurenes püsivhindades 6% ning 2015. aastal ligi 5,2 miljardit eurot, mis tähendab, et jaemüük suurenes 2014. aastaga võrreldes püsivhindades 8% [18].

Tarbijahinnaindeks tõusis 2013. aastal 2012. aasta keskmisega võrreldes 2,8%. Indeksi aastamuutuse suurimaks mõjutajaks oli kodudesse jõudnud elektri 28,7%-line kallinemine, mis andis kogutõusust kaks kolmandikku. Suuremat mõju avaldasid veel toidu 4,9%-line kallinemine ja transpordi 3,5%-line odavnemine. 2014. aastal oli tarbijahinnaindeks üle 15 aasta negatiivne, -0,1%. Viimati oli tarbijahinnaindeks negatiivne 2009. aastal. Indeksi aastamuutuse suurim mõjutaja oli kodudesse jõudnud elektri 6,2%-line odavnemine. Suuremat mõju avaldasid veel alkoholsete jookide 6,7%-line ja tubaka 3,1%-line kallinemine ning mootorikütuse 3,8%-line odavnemine. Tarbijahinnaindeks langes 2015. aastal 2014. aasta keskmisega võrreldes 0,5%. Indeksi aastamuutuse suurim mõjutaja oli mootorikütuse 13,9% odavnemine (*Ibid.*)

Lõputöö teema sai valitud seetõttu, et autorile pakkus huvi uurida milline on finantsseisukord Eestis tuntud kaubandusettevõtetel ning võrrelda erinevaid kaubanduskette omavahel. Sellest tulenevalt valis autor lõputöö teemaks „Ettevõtte finantsseisundi hindamine COOP Kaubanduse AS näitel“.

Valitud teema on aktuaalne seepärast, et 100% Eesti tarbijatele endile kuuluv Coop Eesti on vanim ja suurim Eesti jaekaubanduse vallas ühiselt tegutsev grupp. Esimesed kauplused loodi aastal 1902 Antslas ja Sindis ning Coop Eesti (algselt Eesti Tarbijateühistute Keskühistu) sai alguse aastal 1917. 2011. aastal loodi ETK 100% tütarettevõtte, mis alustas tegevust 1. jaanuaril 2012. aastal [13]. Finantsanalüüsi koostamise õigsus ning suhtarvude arvutamine annab firma juhtkonnale täiealustusliku informatsiooni, kas tütarettevõtete loomine oli õige samm ja kuidas firmat efektiivselt juhtida.

Lõputöö eesmärk on hinnata ettevõtte COOP Kaubanduse AS finantsseisundit suhtarvude abil ja võrrelda teiste ettevõttega samas valdkonnas. Selle eesmärgi väljaselgitamiseks sooritab autor järgmised ülesanded:

- bilansi ja kasumiaruande horisontaal- ja vertikaalanalüüsid ning võrdlus konkurentidega;
- suhtarvude analüüs ja tulemuste võrdlus konkurentidega;
- pankrotiohu analüüs.

Analüüsis on kasutatud COOP Kaubanduse AS, Selver AS ning Maxima Eesti OÜ majandusaasta aruandeid.

Töö koosneb kolmest osast. Esimene osa on teoreetiline, kus tutvustatakse ettevõtet ja selle arengut aastatel 2012 – 2015.

Töö teises osas on teostatud ettevõtte bilansi ja kasumiaruande horisontaal- ja vertikaalanalüüsid ning tehtud võrdlus konkurentidega.

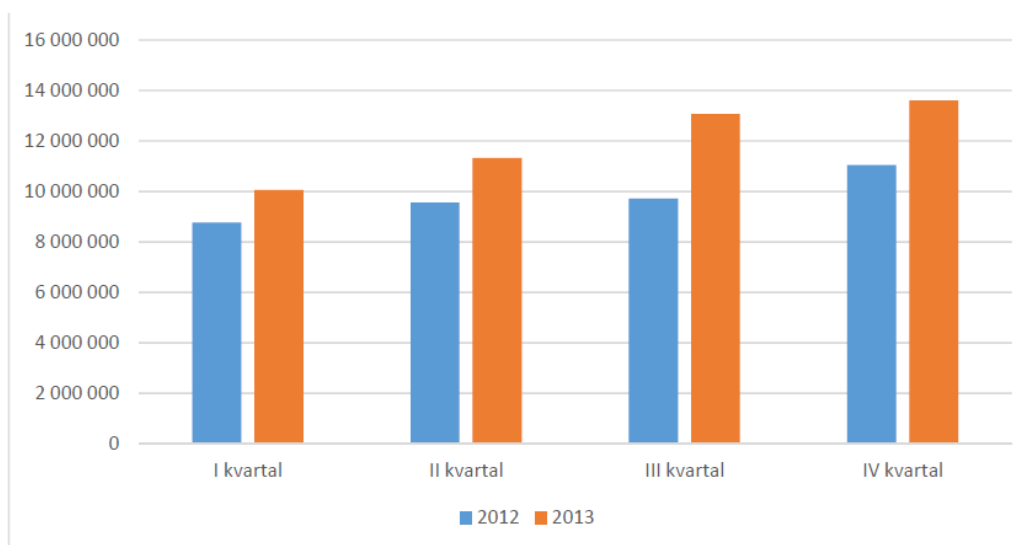
Töö kolmandas osas teostab autor maksevõime, tasuvuse, varade kasutamise, rahakäibe ning pankrotiohu analüüsid. Kõik suhtarvude tulemusi võrdleb autor konkurentide näitajatega.

Kokkuvõttes teeb autor järeldused ning toob välja ettepanekud ettevõttele, et parandada olukorda.

1. ETTEVÕTE TUTVUSTUS JA ARENG

ETK Jaekaubandus AS on 5. detsembril 2011. aastal loodud Eesti Tarbijateühistute Keskühistu (edaspidi ETK) 100% tütarettevõtte, mis alustas tegevust 1.jaanuaril 2012. aastal kui ETK andis ETK Jaekaubandus AS-ile üle viie Tallinnas ja Harjumaal paikneva jaekaupluse opereerimise. ETK Jaekaubandus AS juhtimiseks on ETK ja ETK Jaekaubandus AS-i vahel sõlmitud koostöölepe, mille alusel teostatakse erinevate tugiteenuste (raamatupidamine, turundus, IT juhtimine, hange jms) osutamist ETK poolt. ETK Jaekaubandus AS nõukogu on 5-liikmeline, kuid ettevõtte juhatus on üheliikmeline [18].

Allpool toodud joonis (vt. Joonis 1.) näitab müügitulu muutusi 2012. ja 2013. aastal.

Joonis 1. ETK Jaekaubanduse AS müügitulud aastatel 2012 ja 2013, eurodes

Allikas: ETK Jaekaubanduse AS MAA 2013. aasta, lk. 4

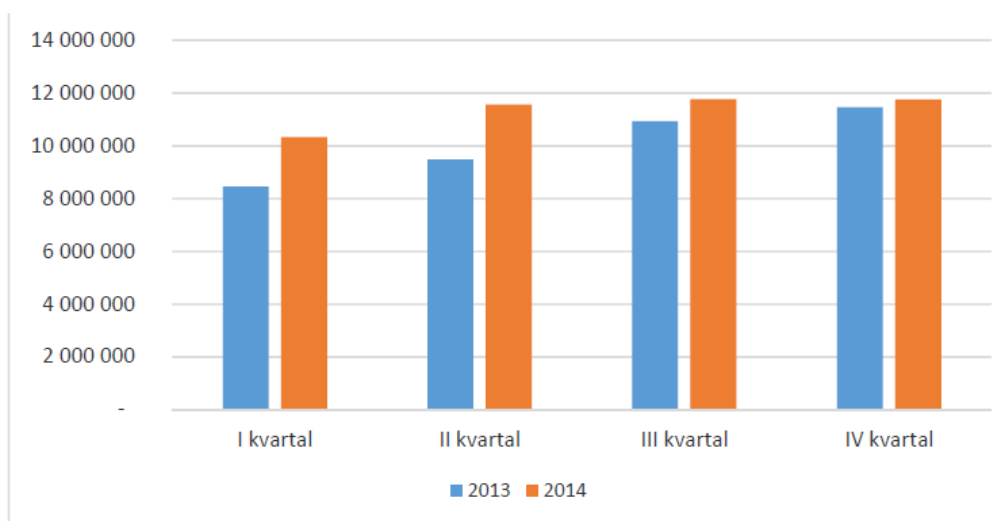
ETK Jaekaubandus AS netokäive aastal 2012. oli 32 776 477 eurot. Uute kaupluste avamiseks oli planeeritud investering summas 1 281 000 eurot. ETK Jaekaubandus AS-i töjõukulude üldsumma 2012. aastal oli 1 858 664 eurot keskmise töötajate arvu 226 juures (*Ibid.*).

Konkurents 2013. aastal tihenes. Majandussurutise järgsel perioodil oli võimalik jaekaubanduse segmendis käibekasvu saavutada ainult uute kaupluste avamise arvelt. Seepärast 2012. aasta lõpus avas ETK Jaekaubandus Tallinnas veel ühe uus supermarketi ja 2013. aastal Pärnumaal ühe hüpermarketi tüüpi kaupluse. Ettevõtte oli 2013. aastal töandjaks keskmiselt 267 töötajale (*Ibid.*).

ETK Jaekaubandus AS-i müügitulu oli 2013. aastal 40 316 235 eurot, mis on võrreldes 2012. aastaga 23% suurem. Kauplustes sooritati 2013. aastal 4,05 miljonit ostu, mis on võrreldes 2012. aastaga 15.4% suurem tulemus (*Ibid.*).

2013. aasta juulikuus avas ettevõtte ühe kaupluse, Pärnu Maksimarket, Pärnu maakonnas aadressil Haapsalu mnt 43. Ilma Pärnu Maksimarket müügitulemusteta oli ETK Jaekaubandus AS müügitulu muutus võrreldes 2012. aastaga 14.4%. Ostude arv ilma uue kaupluseta oli 8.9% suurem. Sama aasta lõpus oli plaanis avada Harkujärve Konsum Tallinnas, kuid avamine peatati. Selle põhjuseks oli lepingu lõpetamine arendajaga septembris 2013. Sama aasta lõpu seisuga kuulus ETK Jaekaubandus AS-ile seitse kauplust, millest kolm on Maksimarket tüüpi ja 4 Konsumi tüüpi kauplused (*Ibid.*).

Esialgsel andmetel oli jaekaubandusettevõtete kaupade jaemüük 2014. aastal ligi 4,9 miljardit eurot, mis võrreldes 2013. aastaga suurenes püsivhindades 6% (*Ibid.*).

Joonis 2. ETK Jaekaubanduse AS müügitulu aastatel 2013 ja 2014, eurodes

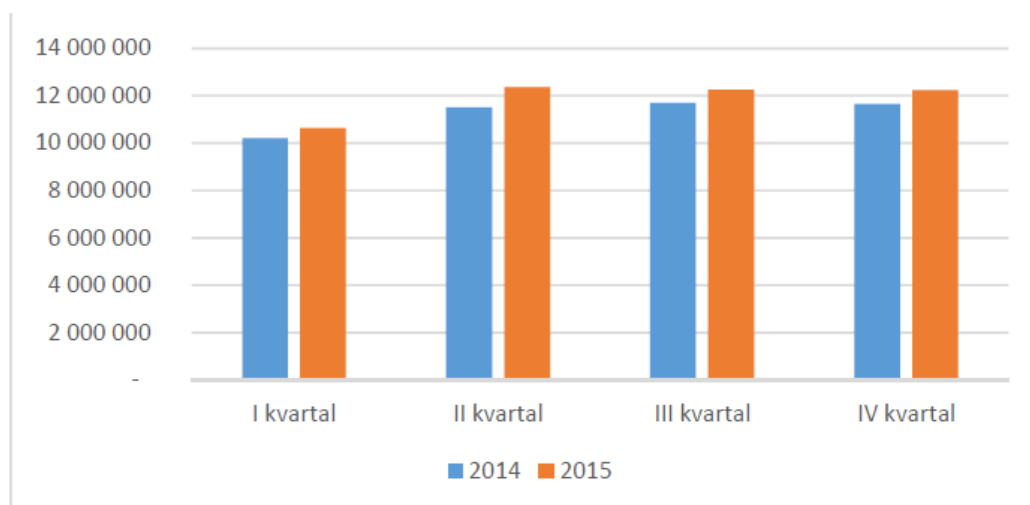
Allikas: ETK Jaekaubanduse AS MAA 2014. aasta, lk. 5

Joonis 2. näitab müügitulu muutusi 2013. ja 2014. aastal. ETK Jaekaubandus AS müügitulu oli 2014. aastal 45 412 711 eurot, mis on võrreldes 2013. aastaga 1,3% suurem. Kauplustes sooritati 2014. aastal 4,28 miljonit ostu, mis on võrreldes 2013. aastaga 6% suurem (Ibid.).

Novembris 2015 muutis ETK Grupp oma nime, võttes kasutusele ühistukaubanduse rahvusvahelise kaubamärgi Coop. Uut kaubamärki hakkasid kandma nii keskühistu - Coop Eesti Keskühistu - kui ka selle tütarettevõtted Coop Finants AS, Coop Jaekaubanduse AS ning enamik piirkondlikke tarbijateühistuid [15].

Esialgsel andmetel oli jaekaubandusettevõtete kaupade jaemüük 2015. aastal ligi 5,2 miljardit eurot. Jaemüük suurenes 2014. aastaga võrreldes püsivhindades 8% [18].

Allpool toodud joonis (vt. Joonis 3.) näitab müügitulu muutusi aastatel 2014 – 2015. lizkin.09

Joonis 3. COOP Kaubanduse AS müügitulud 2014. ja 2015. aastatel

Allikas: COOP Kaubanduse AS MAA 2015. aasta, lk. 5

Konkurents 2015. aastal tihenes veelgi võrreldes varasemate aastatega. Maxima Eesti OÜ avas Tallinnas esimese XXX-formaadi kaupluse, samuti jätkas Selver AS uute kaupluste avamist. Lisaks füüsilistele kauplustele mõlematel oli avanud ka e-poed. Coop Eesti plaanib seda samuti teha 2016. aastal (Ibid.).

Coop Kaubanduse AS müügitulu oli 2015. aastal 47 670 380 eurot, mis kasvas võrreldes 2014. aastaga 5%. Kauplustes sooritati 2015. aastal 4,38 miljonit ostu, mis on võrreldes 2014. aastaga 2% suurem (*Ibid.*).

Allpool toodud tabelis, on näha, et COOP Kaubanduse AS parendab oma seisut aastast aastasse. Müügitulu ja brutokasum suurenevad, varude käibevälde stabiliseerub ning töötajate arv iga aastaga kasvab. Need finantssuhtarvud näitavad, et ettevõtte on õigel teel kuid vajab veel aega.

	2015	2014	2013	2012
Müügitulu (EUR)	47 670 380	45 375 596	40 316 235	32 776 477
Käibe kasv (%)	5%	13%	23%	
Brutokasum (EUR)	3 186 569	2 373 100	1 238 382	890 409
Müügitulu töötajate kohta (EUR)	162 144	159 213	150 997	145 029
Brutorentaablus (%)	7%	5%	3%	3%
Soliidsuskordaja (omakapitali osakaal) (%)	1%	13%	3%	-4%
Varude käibevälde (päevades)	33	32	31	34
Maksevõime kordaja	0,8	0,9	0,7	0,7
Kiirmaksevõime (happetest)	0,2	0,2	0,1	0,1
Keskmine töötajate arv	294	285	267	226

Tabel 1. COOP Kaubanduse peamised finantssuhtarvud aastatel 2012 – 2015.

Allikas: COOP Kaubanduse AS MAA 2013. aasta, lk. 6

2. FINANTSANALÜÜSI TÄHTSUS

Ettevõtete tegelikus juhtimises on töötulemuste analüüs omandanud üha olulisema koha. Mida paremini ettevõtted töötavad ja mida täielikumalt kasutatakse ära kõiki tootmisvõimalusi, seda keerukamaks läheb uute reservide leidmine. Analüüs võimaldab süveneda nähtuste olemusse ning näha nende varjatud omadusi ja seoseid [11, lk.6].

Finantsanalüüs on oluline etapp ettevõtte finantsseisundi hindamisel. Raamatupidamise analüüs aitab mõista valikuid ja hinnangud finantsaruandel. Finantsanalüüsi tulemused aitavad meil mõista äri ja selgitavad välja probleemid mida edasi uurida [9, lk. 67].

Finantsanalüüs kujutab endast ettevõtte möödunud, käesoleva ja tulevikus oodatava rahandusliku olukorra hindamist. Eesmärgiks on avastada ettevõtte rahandusseisundis kõik nõrgad kohad, mis võivad tulevikus probleeme tekitada ning leida kõik eelised, millest võiks tulu saada [11, lk. 7].

Finantsaruannete analüüsil kasutatakse kolme põhilist lähenemismenetlust:

- muutuste võrdlev hindamine rahalisel ja protsentuaalsel kujul;
- üldistatud kujule viidud aruannete analüüs;
- suhtarvude analüüs [8, lk. 6].

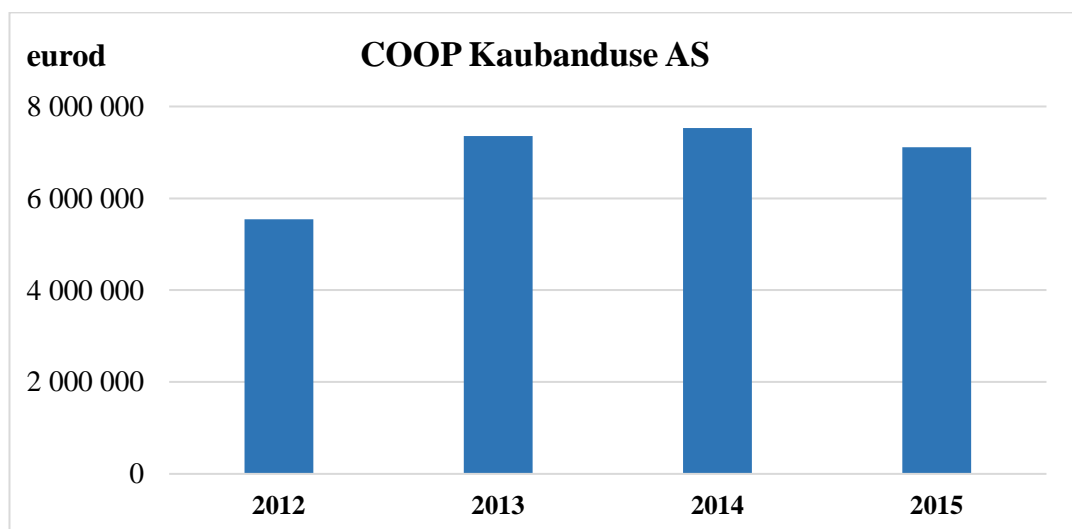
Teises peatükis kasutab autor esimest kahte lähenemismenetlust, et viia läbi ettevõtte finantsaruannete analüüs.

2.1. COOP Kaubanduse bilansi ja kasumiaruande horisontaalne analüüs

Raamatupidamisbilanss kujutab endast firma finantsolukorra aruannet teatud kuupäeva seisuga, hõlmates aktivad, kohustused ja omakapitali. Aktivad näitavad firma varasid, kohustused ja omakapital aga nende finantseerimise allikaid. Kui võrrelda samalaadsete tegevusaladega ettevõtteid või isegi ühe ja sama ettevõtte eri aastakäikude bilanssi, siis ilmneb, et bilansimahud on väga erinevad ja võrdlust teostada on peaaegu võimatu. Võrdluse teostamisel tuleb bilansid ümber muuta rahalistelt suuruselt protsentuaalsetele suurustele ja seeläbi on andmed võrreldavad [11, lk. 10].

Horisontaalanalüüsi puhul määratakse rahalised ja protsentuaalsed muutused aruannetes, kõrvutades kahe või enama aasta aruandeid ja analüüsid periooditi aset leidvaid muutusi. Rahalises väljenduses peaks nii saama välja selgitada tulupotentsiaali või finantsseisundit mõjutavad võtmefaktorid, protsentuaalkuju aitab tajuda perspektiivi ja muutuste olulisuse määra [8, lk. 60].

Autor koostas COOP Kaubanduse AS nelja aasta (2012 – 2015) bilansinäitajate põhjal horisontaalanalüüsi, mis on esitatud lisa 10. Bilansikirje algjäagiks on 100%.

Joonis 4. COOP Kaubanduse AS bilansimaht aastatel 2012 - 2015, eurodes

Allikas: autori arvutused

Kui vaadata ettevõtte bilansimahtu joonisel 4, on näha, et suurema muutuse on ettevõtte teinud 2013. aastal, millal bilansimaht muutus peaaegu 33% võrra. 2014. aastal bilansimaht suurenes vaid 2% ning 2015. aastal langes 6% võrreldes eelnenud aastaga.

Nõuded ja ettemaksed suurenesid 2013. aasta lõpuks 36%, samuti võlad ja ettemaksed, mis olid 2013. aastal 31% võrra suurenenud. Põhjus, miks nõuded ja ettemaksed esimesel aastal kasvasid, oli selles, et ettevõtte algusaastal puudus piisavalt tööd. Võlad kasvasid, sest kliendid ei suutnud tasuda oma arved.

Pikaajalised laenukohustused kasvasid 80% võrreldes aastaga 2012. See juurdekasv on seotud uute poodide avamisega ja selle teostamiseks laenu võtmisega. Ettevõttel on sõlmitud kaubandusseadmete ja sisustuse kapitali rendilepingud SEB Liising AS-ga tähtajaga kuni detsember 2015. ja intressimääraga 6 kuu euribor + 1,64% ning Pohjola Finance Estonia AS-ga tähtajaga kuni oktoober 2018 ja intressimääraga 3 kuu euribor + 1,95% [18].

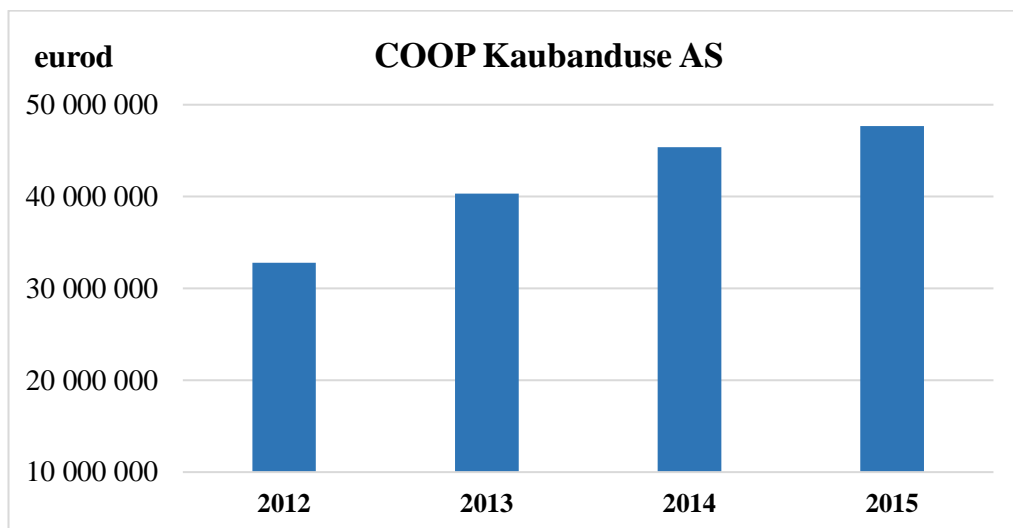
Suure muutuse läbinuna jääb silma ka materiaalne põhivara, mis 2013. aastal võrreldes 2012. aastaga suurenes 50%. Seda sel põhjusel, et ettevõtte ostis 2013. aastal põhivara. 2014. ja 2015. aastatel vähenes materiaalne põhivara aga ca 21%, mis on seotud amortisatsioonikuluga.

Raha juurdekasv 2014. aastal 138% võrra näitab, et ettevõtte suudab teenida isegi oma teisel aastal sellel tööturul. Ülejäänud COOP Kaubanduse AS bilansiliste näitajate puhul suuri muutusi ei toimunud.

Kasumiaruandes tuuakse välja aruandeperioodi puhaskasum. Kasumiaruandes kajastatakse tehingud tekkepõhiselt, siis kui tehingud toimuvad, mitte raha laekumisel või maksmisel [4, lk.29]. Kasumiaruande horisontaalne analüüs näitab tulude ja kulude muutust aastate jooksul. Esimese perioodi tulu või kulu on 100%, järgnevate perioodide tulu või kulu on analüüsis esitatud protsendina esimese perioodi tulusse või kulusse [1, lk. 21].

Autor koostas COOP Kaubanduse AS nelja aasta (2012 – 2015) kasumiaruannete põhjal horisontaalanalüüsi, mis on välja toodud lisas 11.

Koostatud joonisel 5. on välja toodud ettevõtte müügitulud nelja aasta vältel. Vaadeldes joonist on näha, et tulud suurenevad iga aastaga. Lisas 11 on näha, et 2013. aastal võrreldes 2012. aastaga oli müügitulude muutus 23%, mis on ettevõtte teise aasta kohta hea tulemus.

Joonis 5. COOP Kaubanduse AS müügitulud aastatel 2012-2015, eurodes

Allikas: autori arvutused

2013. aastal suurenesid ettevõtte tegevuskulud 34%, sest suurenesid mitmesugused bürookulud, lähetuskulud ning lisandasid riiklikud ja kohalikud maksud. Järgnevatel aastatel tegevuskulud vastupidiselt vähenesid.

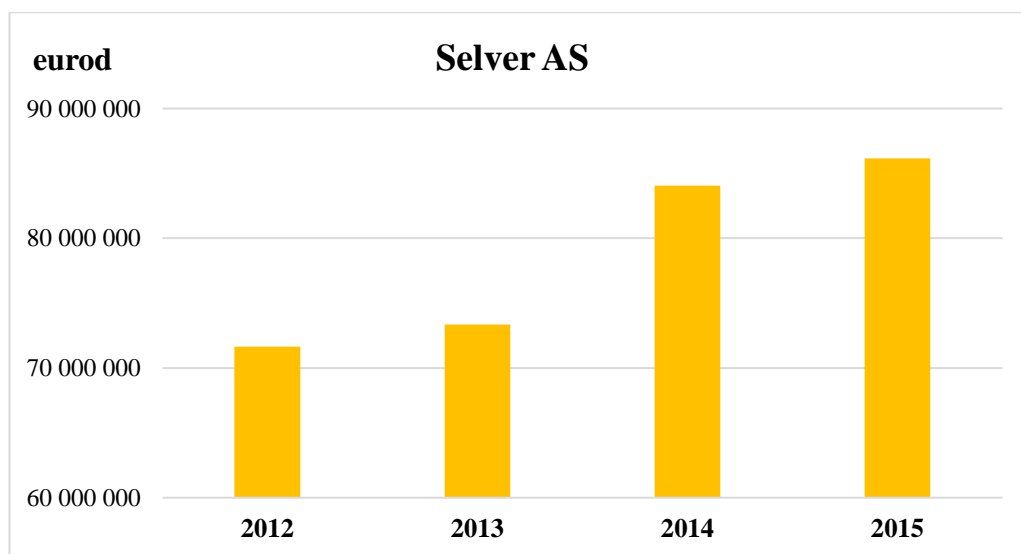
COOP Kaubanduse AS tööjõukulud kasvasid 2013. aastal 40% võrra. See oli seotud töötajate arvu suurenemisega: 2013. aastal võeti 40 uut töötajat ning kokku oli ettevõttel 267 töötajat (2012: 226). Järgmistel aastatel töötajate arv suurenes veelgi, kuid mitte nii kiiresti (2014: 285 töötajat, 2015: 294 töötajat) ja seepärast tööjõukulu kasv ei olnud nii aktiivne, vastavalt 9% ja 14% võrra.

Põhivara kulumi ja väärtuse languse suurenemine 2013. aasta lõpuks 59% võrra võib selgitada sellega, et esimesel aastal ei olnud ettevõttel veel kogu vajalikku põhivara olemas ja nad soetasid seda oma tegevuse teisel aastal. Intressikulud kasvasid kaks aastat järjest ning 2014. aasta lõpuks olid 51% suuremad, kui 2012. Kuid viimase aasta jooksul nad langesid samaväärselt ning 2015. aasta lõpuks olid intressikulud 50% vähem kui 2014. Kulude suurenemine oli tingitud sellest, et ettevõtte võttis laenu, millest suure osa jõudis 2015. aastaks tagasi maksta.

Kasumiaruande horisontaalanalüüsi tulemusena selgub, et ettevõtte oli suures kahjumis 2013. aastal, see oli 46% võrra suurem kui eelmisel aastal. Järgmistel aastatel ettevõtte suutis kahjumit vähendada, kuid on siamaani kahjumis.

2.2. Konkurentide bilansi ja kasumiaruande horisontaalne analüüs

Ühe COOP Kaubanduse konkurendina valis autor **Selver AS-i**. Ettevõtte on Eestis tegutsev super- ja hüpermarketite kett, mis kaupleb peamiselt toidu- ja esmatarbekaupadega. Selver on AS Tallinna Kaubamaja tütar-ettevõtte. Selveri kauplusteketile pandi alus 1995. aastal, mil Tallinnas Lasnamäel avati Punane Selver. Selver alustas üksiku kauplusega, visioon areneda ühtsetel põhimõtetel toimivaks kaupluseketiks kasvas välja igapäevase töö käigus. Aastatel 1998-2001 kujundati Selver ketiks, millel on ühtsed väärtused, arengueesmärgid ning identiteet [17].

Joonis 6. Selver AS bilansimaht aastatel 2012-2015, eurodes

Allikas: autori arvutused

Kui vaadata Selver AS bilansimahtu nelja aasta jooksul, võib märgata selle suurenemist aastast aastasse. Autor koostas horisontaalanalüüsi Selver AS-i nelja aasta (2012 – 2015) bilansinäitajate põhjal, mis on esitatud lisas 12. Bilansikirje algjäagiks on 100%.

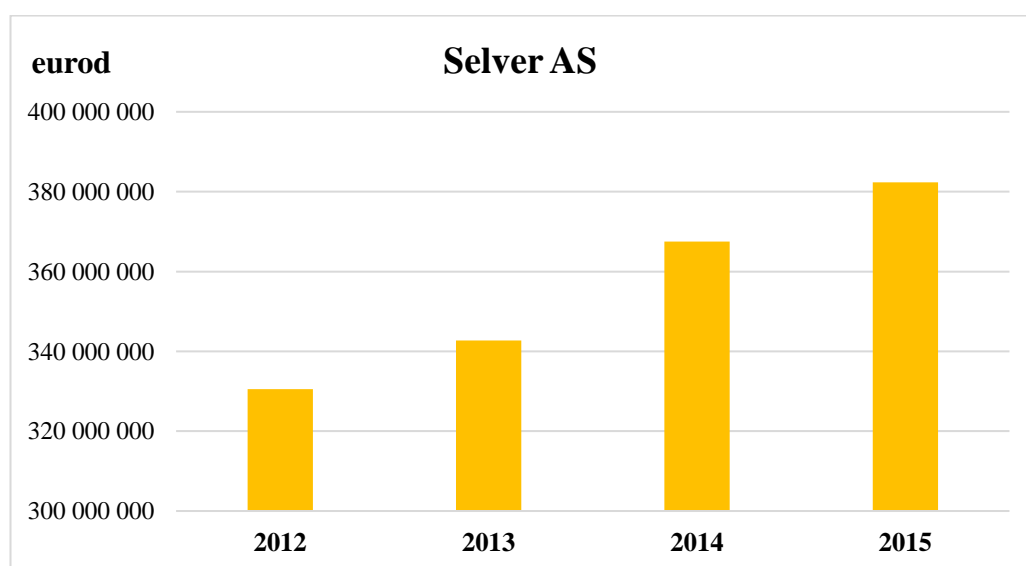
Joonisel 6. on näha, et väga suuri muutusi nelja aasta jooksul ei ole toimunud. Bilansimaht suurenes iga aasta umbes 6% võrra. Kõige suurim muutus oli 2014. aastal, kui bilansimaht kasvas 15% võrra.

Nõuded ja ettemaksed vähenesid 2013. aasta lõpuks 78%, samuti võlad ja ettemaksed, mis olid 2013. aastal 22% võrra vähenenud. Kõige rohkem langesid võlad ja ettemaksed 2015. aastal 60% võrra. 2014. aasta lõpuks kasvasid ka pikaajalised laenukohustused 46% võrra, kuid järgmisel aastal vähenesid peaaegu 84% võrra.

Vaatamata negatiivsele tarbijahinnaindeksile (-0,1%) 2014. aastal, kogesid nii COOP Kaubanduse AS kui ka Selver AS sellel aastal suurt raha juurdekasvu. Viimane suutis tõsta seda 66% võrra. Ülejäänud Selver'i bilansiliste näitajate puhul suuri muutusi ei toimunud.

Selver AS kasumiaruannete põhjal koostatud horisontaalanalüüs on välja toodud lisas 13.

Alltoodud joonisel on välja toodud ettevõtte müügitulud neljal aastal.

Joonis 7. Selver AS müügitulud aastatel 2012-2015, eurodes

Allikas: autori arvutused

Jooniselt 7 on näha, et tulud on iga aastaga suurenenud. 2013. aastal võrreldes 2012. aastaga müügitulude muutus oli 4%, järgmisel aastal see muutus oli juba 7% ja viimasel 4%.

2013. aastal suurenesid tegevuskulud 9% võrra. Järgmistel aastatel oli see kasv umbes 2% aastas. Tööjõukulud kasvasid 2014. aastal 13% võrra, mis oli seotud keskmine töötasu tõusmisega.

Põhivara kulum ja väärtuse langus vähenes 2013. aastal 32% ning 2014. aastal 10% võrra. Viimasel aastal kasvas 11% võrra, mida võib selgitada uue põhivara soetamisega, mis oli vajalik uute projektide teostamiseks, seal hulgas:

- Viimsi Selveri avamine Viimsi Keskuses
- e-Selveri teenuse avamine
- Torupilli Selveri renoveerimine
- SelveEkspressi teenuse täiendamine ja laiendamine

Kasumiaruande horisontaalanalüüsi tulemusena selgub, et ettevõtte kasum langes 2013. aastaks peaaegu 50% võrra, 2014. aastaks suutis aga ettevõtte taas tõusuteele naasta ning tõsta kasumit 66%, ning 2015. aastal 10% võrra.

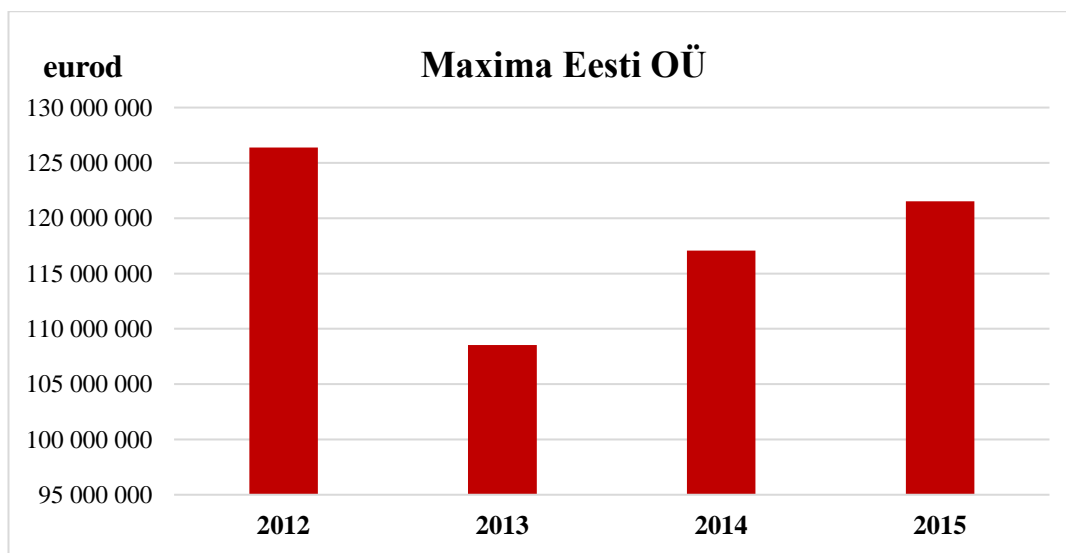
Võrreldes COOP Kaubanduse AS ja Selver AS bilanside ja kasumiaruannete horisontaalseid analüüse, on näha nii erinevusi kui ka sarnasusi. Bilanside analüüsi põhi erinevus on selles, et Selver AS suudab suurendada oma bilansimahtu iga aasta *ca* 6% võrra, kuid COOP Kaubandusel oli hea kasv 2013. ning 2014. aastatel, aga viimasel aastal bilansimaht langes 6%. Teisest küljest on COOP Kaubandus uus ettevõtte ja alles alustas oma karjääri kuid Selver on juba 22 aastat tööturul. COOP Kaubandusel on kasvanud nõuded ja võlad, kuid neid näitajad tuleb vähendada. Samade näitudega on Selver AS-l seis positiivne, kuna neil on nii nõuded kui ka võlad nelja aasta jooksul vähenenud.

Müügitulu kasv on aga nähtav mõlemal ettevõttel. Aruandeaasta kasum (kahjum) langes 2013. aastal nii COOP Kaubandusel kui ka Selver'il, kuid 2014. ja 2015. aastatel nad suutsid kasumit suurendada (COOP suuts vähendada oma kahjumit).

Teise konkurendina vaatleme **Maxima Eesti OÜ-d**, mis alustas oma tegevust 2004. aastal, kui avati esimene Maxima kauplus Eestis. Maxima Eesti kuulub jaekaubanduskontserni Maxima Grupé, mis ühendab 532 kauplust Eestis, Lätis, Leedus, Poolas ja Bulgaarias. Kogu ketti kuulub praeguseks Balti riikides ja Bulgaarias üle 530 kaupluse. Tänapäevaks on kaubanduskettis 75 kauplust üle Eesti. Neist 50 on Maxima X kodukauplused, 19 Maxima XX supermarketid ning 2 Maxima

XXX hüpermarketid. Esimese jaekaubandusketina Eestis avas Maxima 2015. aastal toidu- ja esmatarbekaupade internetipoe e-Maxima [16].

Autor koostas Maxima Eesti OÜ nelja aasta (2012 – 2015) bilansinäitajate põhjal horisontaalanalüüsi, mis on esitatud lisas 14. Bilansikirje algjäagiks on 100%.

Joonis 8. Maxima Eesti OÜ bilansimaht aastatel 2012-2015, eurodes

Allikas: autori arvutused

Kui vaadata ettevõtte bilansimahtu joonisel 8, on näha, et suurema muutuse tegi ettevõtte 2013. aastal, millal bilansimaht langes 14% võrra. 2014. aastal bilansimaht suurenes 8% ning 2015. aastal 4% võrreldes eelnenud aastaga.

Nõuded ja ettemaksed vähenesid 2013. aasta lõpuks 64%, ent järgmise aasta lõpuks kasvasid 82% võrra. Võlad ja ettemaksed suurenesid aastast aastasse umbes 8%. Peale nõuete ja ettemaksete 2013. aastal vähenes ka raha 35% võrra, mille tõttu üldine bilansimaht langes 14%.

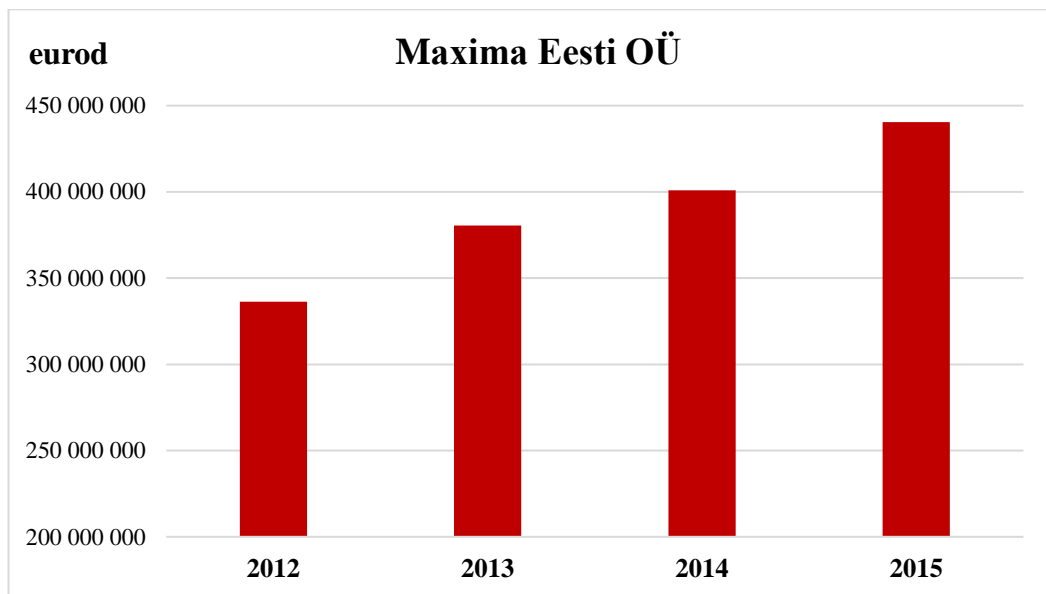
Ülejäänud ettevõtte bilansiliste näitajate puhul suuri muutusi ei toimunud.

Järgmisena autor analüüsib Maxima Eesti OÜ kasumiaruannet aastatel 2012. – 2015. Selle põhjal koostati horisontaalanalüüs, mis on välja toodud lisas 15.

Allpool toodud joonisel 9 on näha ettevõtte müügitulud nelja aasta jooksul. Vaadeldes joonist on näha, et tulud on iga aastaga suurenenud.

2013. aastal võrreldes 2012. Aastaga oli müügitulude muutus 13%, 2014. aastal 5% ning 2015. aastal peaaegu 10%. Müügitulu kasv on seotud uute kaupluste avamisega: 2015. aastal ettevõtte avas kaks X-formaadi kauplust, ühe XX-formaadi supermarketi ning ühe XXX-formaadi hüpemarketi [19].

Joonis 9. Maxima Eesti OÜ müügitulud aastatel 2012-2015, eurodes

Allikas: autori arvutused

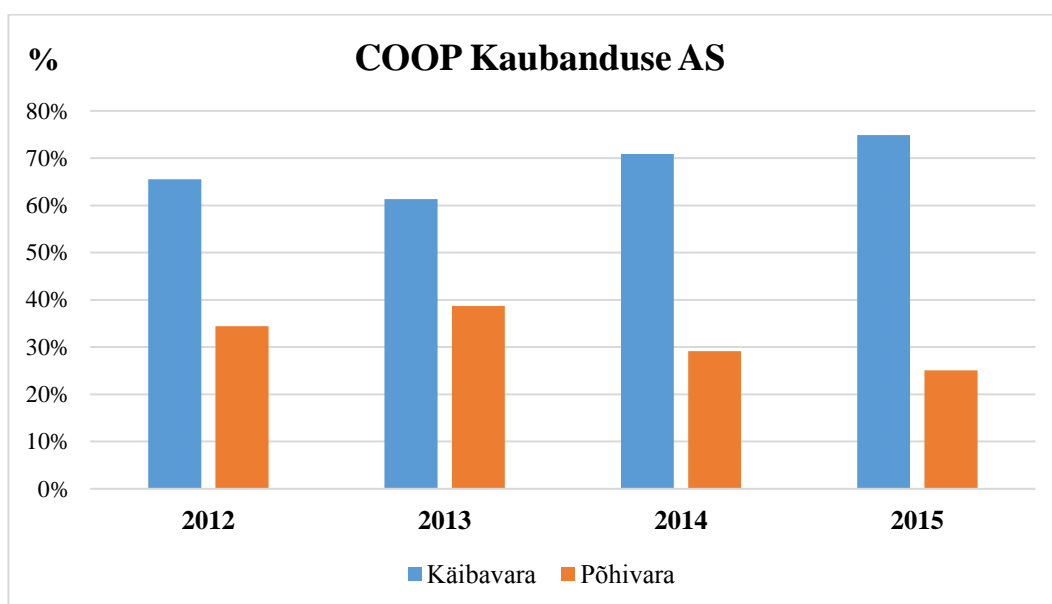
2013. aastal suurenesid ettevõtte tegevuskulud 19%, sest suurenesid transporditeenused, reklaamikulud ning rendikulud. 2014. aastal need veidi langesid ja 2015. aastal taas kasvasid 28% võrra, mis on tingitud ettevõtte laiendamisega. Ülejäänud Maxima Eesti OÜ kasumiaruande näitajate puhul suuri muutusi ei toimunud.

Kui võrrelda Maxima Eesti OÜ ja COOP Kaubanduse AS bilansside ja kasumiaruannete horisontaalanalüüsi on samuti näha, et mõned näitajad on erinevad ja teised on samasugused. Mõlemal toimus nõuete ja võlgade kasv ning bilansimaht nii suurenes kui ka vähenes nelja aasta jooksul. Müügitulu aga kasvas nii COOP Kaubandusel kui ka Maxima'l, mis näitab, et mõlemad ettevõtted suudavad nii tihedas konkurentsisis pakkuda tarbijatele kaupa ja seejärel kasvatada oma ettevõtte müügitulu.

2.3. COOP Kaubanduse bilansi ja kasumiaruande vertikaalne analüüs

Verikaalanalüüsi puhul viiakse aruannete andmestik võrreldavuse hõlbustamiseks rahaliselt kujult protsentuaalkujule. See aitab bilansis näha eri aktiva-ja passivaartiklite suhtelist tähtsust ning kasumiaruandes tajuda eri kululiikide osamäära müügitulemist kasumi kujunemisel. Ka on nii hõlpsam tähele panna muul kombel märkamata jäävaid vualeeritud arengutendentse ja ebamajanduslikkuse ilminguid [8, lk. 60].

Bilansi vertikaalanalüüs on välja toodud lisas 16.

Joonis 10. Käibevara ja põhivara osakaal koguarvas, protsentides

Allikas: autori arvutused

Ettevõtte käibevara moodustab koguarvarest 2012. aastal 66%, 2013. aastal 61%, 2014. aastal 71% ning 2015. aastal 75%. Põhivara aga vastavalt 34%, 39%, 29% ja 25%.

Raha keskmine jääk käibevarast aastatel 2012 – 2015 oli 4%. Võib teha järelduse, et ettevõtte toimib arukalt, raha ei ole lihtsalt pangarvetel vaid suunatakse tagasi maksmisele võlgu või

kiireloomulisi arveid. Liiga suur sularaha jääk käibevarast on tähendab, et ettevõtte on ressursse ebaefektiivselt kasutanud. Ülejäänud aktiiva näitajad on olnud läbi aastate stabiilsed.

Lühiajalised laenukohustused passiva poolel moodustavad koguvaradest 2012. aastal 18%, 2013. aastal 10%, 2014. aastal 4% ning 2015. aastal 13%. On näha, et näitajad oli langenud 2014. aastal, sest maksti tagasi suur osa lühiajalisest laenust, kuid järgmisel aastal see jälle suurenes, seoses lisandunud laenu võtmisega.

Ettevõtte pikaajalised laenukohustused aastate jooksul langesid ning moodustasid vaid väikese osa koguvaradest: 7% 2012. aastal, 9% 2013. aastal, 6% 2014. aastal ja 3% 2015. aastal.

Suure osa koguvaradest moodustavad võlad ja ettemaksed. 2012. aastal oli see näitaja 79%, järgmistel aastatel langes 77%-ni ning 2015. aastal jälle kasvas ja oli juba 82%. Allpool toodud tabelis on näha, et kõik näitajad kasvasid aastast aastasse, eriti võlad tarnijatele ja võlad seotud osapoolte ees, ehk võlad COOP Keskühistu ees. See ei ole hea tendents, et võlad kasvavad iga aasta ning juhatusel tuleb välja mõelda kuidas seda vältida.

Võlad ja ettemaksed	2012	2013	2014	2015
Võlad tarnijatele	1 159 866	1 639 011	1 537 305	1 692 339
Võlad töövõtjatele	153 136	210 943	210 438	233 129
Maksuvõlad	131 016	182 762	175 115	180 591
Muud võlad	0	0	2 162	0
Saadud ettemaksed	54 757	82 319	16 200	17 778
Võlad seotud osapoolte ees	2 871 462	3 600 977	3 895 530	3 724 304
Kokku võlad ja ettemaksed	4 370 237	5 716 012	5 836 750	5 848 141

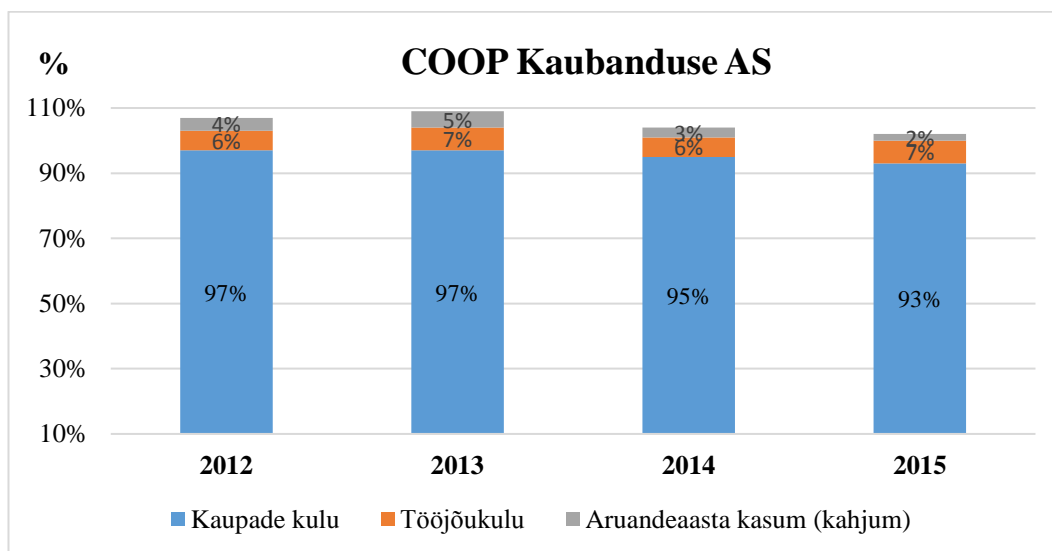
Tabel 2. Ettevõtte võlad ja ettemaksed aastatel 2012 – 2015, eurodes

Allikas: COOP Kaubanduse AS MAA aastatel 2012 - 2015, autori arvutused

Kasumiaruande vertikaalanalüüs annab huvitavaid tulemusi. Siin võetakse müügikäive 100%-na ja edasi määratakse kindlaks üksikute näitajate osakaal müügikäibest. Teisisõnu tuuakse välja müügikäibe ühe euro jagunemine kululiikideks ja kasumiks, uuritakse struktuuri dünaamikat ja võrreldakse normidega. Normidena võib kasutada tootmisharu ja ka konkurentide vastavaid näitajad [10, lk. 17].

COOP Kaubanduse AS kasumiaruande vertikaalanalüüs on välja toodud lisas 17.

Allpool toodud joonisel (vt. Joonis 11) on näha kaupade kulu, tööjõukulu ning aruandeaasta kasumi (kahjumi) osakaal kogu müügituludest protsendises.

Joonis 11. Aruandeaasta kasum (kahjum), tööjõukulud ja kaupade kulu osakaal müügituludest, %

Allikas: autori arvutused

Suurim osa kasumiaruande vertikaalanalüüsi kirjel on kaubad, toore, materjal ja teenused, mis moodustavad müügituludest nelja aasta jooksul ca 96%.

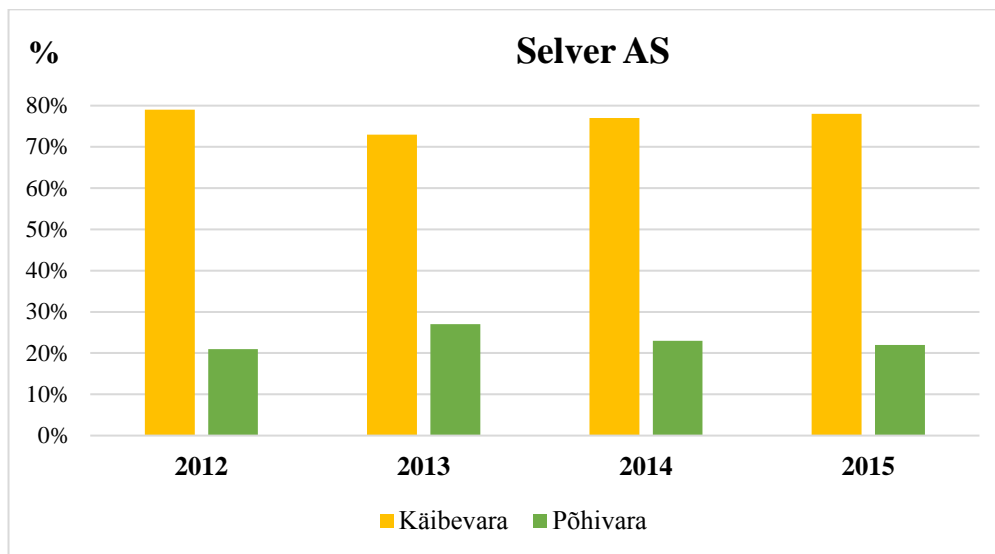
Tööjõukulud olid 2012. aastal 6%, 2013. aastal 7%, 2014. aastal 6% ja 2015. aastal 7%, ehk nelja aasta jooksul oli tööjõukulu piisavalt stabiilne näitaja.

Aruandeaasta kahjum on iga aastaga vähenenud. Võrreldes esimese aastaga (2012. aastal kahjum oli -1 411 834 €), vähenes 2015. aasta lõpuks kahjum 37% võrra, mis on hea näitaja.

Muud näitajad COOP Kaubanduse AS kasumiaruande vertikaalanalüüsis jäävad nulli lähedale.

2.4. Konkurentide bilansi ja kasumiaruande vertikaalne analüüs

Samalaadselt COOP Kaubanduse AS analüüsiga, koostas autor bilansi vertikaalanalüüsi ka Selver AS jaoks, mis on äratoodud lisan 18.

Joonis 12. Käibevara ja põhivara osakaal koguvaras, protsentides

Allikas: autori arvutused

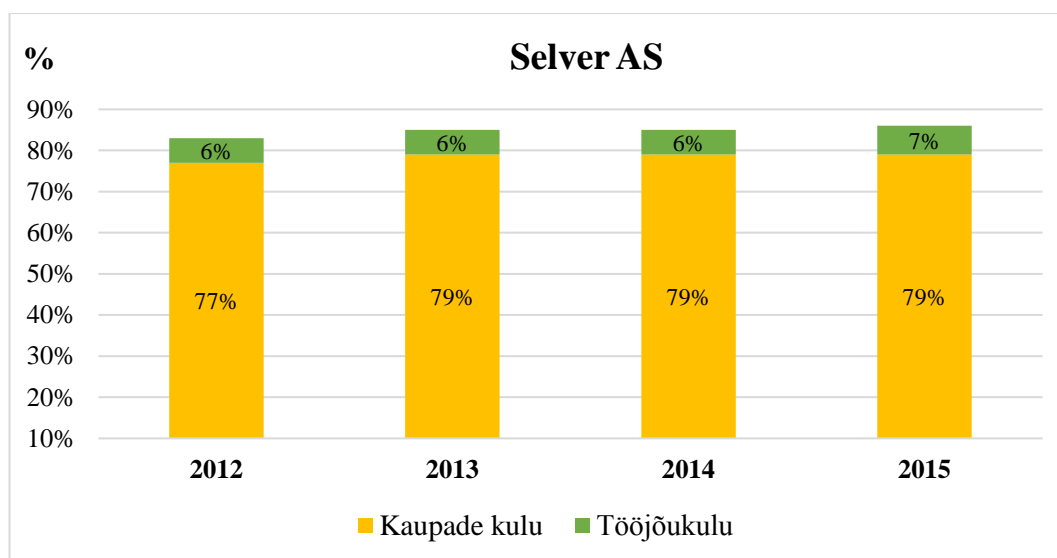
Analüüsist selgub, et sarnaselt COOP Kaubanduse AS-iga, moodustab käibevara Selver AS-i koguvaradest suurima osa: 2012. aastal 79%, 2013. aastal 73%, 2014. aastal 77% ning 2015. aastal 78%. Põhivara on aga vastavalt 21%, 27%, 23% ja 22%.

Raha näitajad langesid ja kasvasid nelja aasta jooksul. 2012. aastal moodustas see näitaja 13% koguvarast ja langes järgmisel aastal 9%-ni. 2014. aastal see näitaja jälle kasvas 13%-ni ja pärast langes peaaegu kaks korda madalamale ja moodustas 2015. aasta lõpuks 6% koguvarast.

Varud suurenesid aastatel 2012 – 2015 ca 1,2% ning moodustasid 2015. aastal 32% koguvarast. Kasv on tingitud 2015. aasta uue kaupluse avamise ning kaupluse suures mahus renoveerimisega.

Samuti moodustavad suure osa koguvaradest ettevõtte võlad ja ettemaksud. 2012. ja 2013. aastal näitaja oli ca 68% ning langes 2014. aasta lõpuks 63%-ni. Viimasel aastal näitaja jälle kasvas ja oli 2015. aasta lõpuks 67%.

Kasumiaruande põhjal koostatud vertikaalne analüüs ettevõttel Selver AS on toodud lisa 19. Allpool joonisel (vt. Joonis 13.) saab näha ettevõtte tööjõu- ja kaupade kulude osakaalu müügituludest.

Joonis 13. Tööjõukulude ja kaupade kulu osakaal müügituludes, protsentides

Allikas: autori arvutused

Suurima osa kasumiaruande vertikaalanalüüsi kirjel moodustavad kaubad, toore, materjal ja teenused, mis moodustavad müügituludest nelja aasta vältel ca 79%.

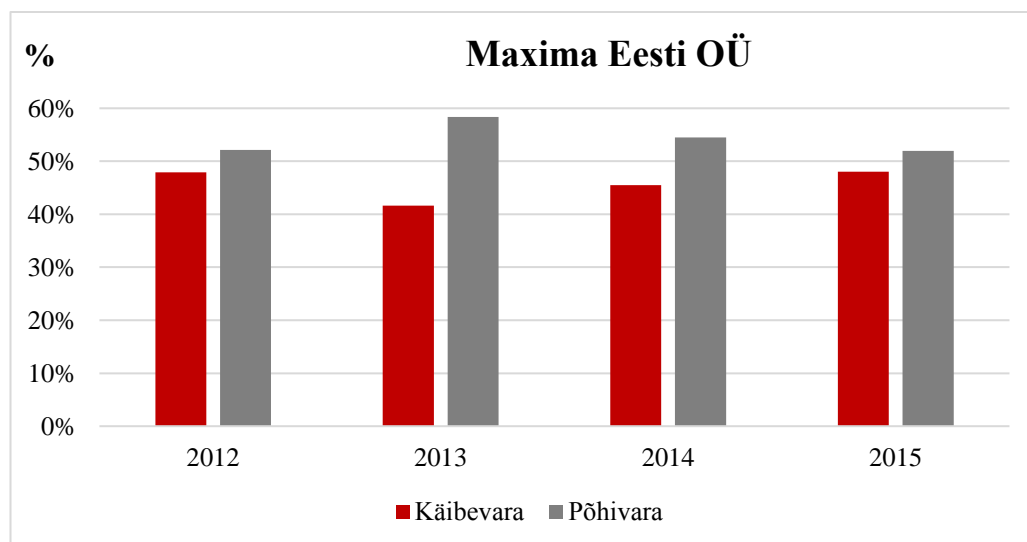
Tööjõukulud olid nelja aasta vältel stabiilsed ning moodustasid ca 6% müügituludest.

Aruandeaasta kasum moodustas 2012. aastal 3% müügituludest, 2013. aastal langes 1,5%-ni, kuid 2014. ja 2015. aastatel moodustas 2% kogu müügituludest.

Kui võrrelda COOP Kaubanduse AS ja Selver AS bilansside ja kasumiaruande vertikaalseid analüüse, võib teha järelduse, et olulist erinevust ei esinenud. Tähelepanuväärsena võib et COOP Kaubanduse AS juhatuse jaoks esile tuua on võlgade vähenemine.

Muudes osades suutsid mõlemad ettevõtted nelja aasta vältel müüa rohkem ja kasvada oma müügitulu ning suurenda puhaskasumit (COOP Kaubanduse jaoks vähendada kahjumit).

Maxima Eesti OÜ bilansi vertikaalanalüüs erineb COOP Kaubanduse ja Selver AS bilanssidest. Maxima Eesti OÜ koostatud vertikaalne analüüs on toodud lisas 20.

Joonis 14. Käibevara ja põhivara osakaal koguarvas, protsentides

Allikas: autori arvutused

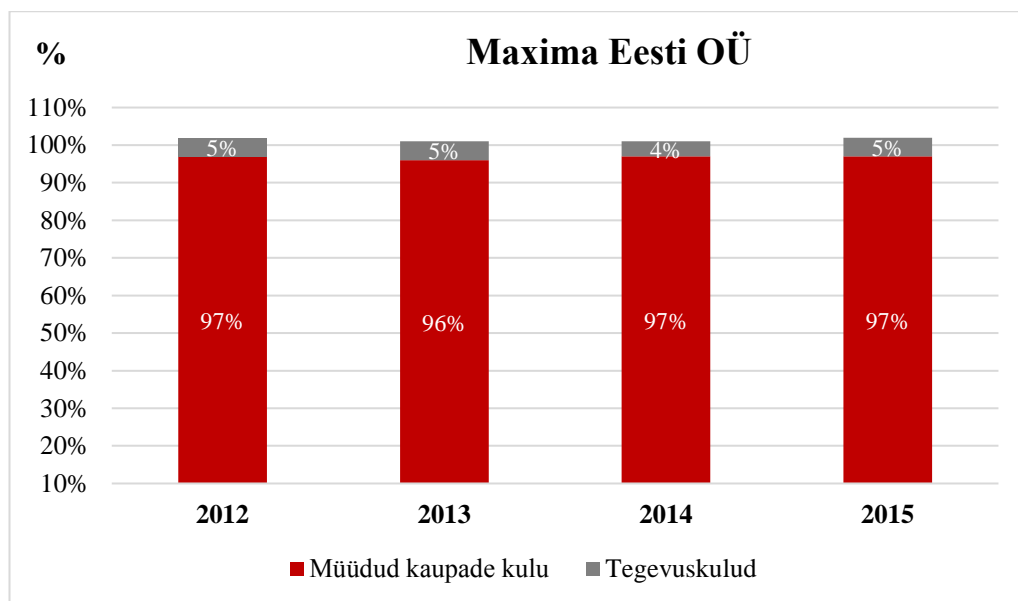
Nii COOP Kaubandusel kui ka Selver'il moodustas käibevara suurima osa koguarvadeist. Maxima Eesti OÜ'l on käibe- ja põhivarade osakaal peaaegu pooleks. 2012. aastal oli käibevara osakaal 48% koguarvast, 2013. aastal 42%, 2014. aastal 46% ning 2015. aastal 48%. Põhivara vastavalt 52%, 58%, 54% ja 52%.

Raha näitajad langesid 2013. aastal 4% võrra ja moodustasid nii 2013. kui ka 2014. aastatel 11,5% koguarvast. 2015. aastal oli väike juurdekasv ning aasta lõpuks moodustasid nad 13% koguarvast. See näitab, et ettevõtte kasutab oma ressursse efektiivselt.

Varud kasvasid 2013. aastal 6% võrra, mis võis tingitud olla jaemüügi suurenemisest 5% võrra võrreldes 2012. aastaga. Võlad tarnijatele ja muud võlad moodustasid keskmiselt 59% koguarvadeist ning aastast 2012. aastani 2015. kasvasid 30% võrra. Ettevõtte juhatusel tuleks arutada, kuidas neid vähendada.

Kasumiaruande vertikaalne analüüs ettevõtte Maxima Eesti OÜ alusel on toodud lisas 21.

Allpool joonisel (vt. Joonis 15.) saab näha ettevõtte tegevuskulude ning müüdud kaupade kulude osakaalu müügituludes.

Joonis 15. Müüdud kaupade kulude ja tegevuskulude osakaal müügituludes, protsentides

Allikas: autori arvutused

Nagu ka COOP Kaubandusel ja Selver'il, on suurim osa kasumiaruande vertikaalanalüüsi kirjel müüdud kaupade kulu. Maxima Eesti OÜ'l moodustas see 2012. aastal 97%, 2013. aastal 96% ning 2014. ja 2015. aastatel 97%.

Tegevuskulude osa oli piisavalt stabiilne ja moodustas nelja aasta jooksul ca 5%.

Aruandeaasta kasum oli kolme aasta jooksul positiivne ja moodustas ca 1% müügituludest. 2015. aasta lõpuks aga ettevõtte oli kahjumis, see oli tingitud pooleliolevate arendusprojektide müügist ning lammutatud hoonete mahakandmisest tuleneva kahjumiga [19].

Kui võrrelda COOP Kaubanduse AS ja Maxima Eesti OÜ bilansside ja kasumiaruande vertikaalseid analüüse, on näha, et tulemused on võrdlemisi sarnased. Mõlematel on probleem võlgade vähendamisega, kuid mõlemad suutsid nelja viimase aasta jooksul kasvatada oma müügitulu. Kaupade kulu on mõlematel ca 97% ning tegevuskulude osakaal on vaid 5%-6%.

3. SUHTARVUDE ANALÜÜS

Lisaks vertikaal- ja horisontaalanalüüside võib ette valmistada suhtarvud, mis aitavad hinnata firma finantsseisundit. Suhtarvud peegeldavad firma tegevuse erinevaid aspekte: ühed rahuldavad aktsionäride loomulikku huvi firma kasumimäärade (ja seega nende heaolu) kohta, teised lühiajaliste võlausaldajate huvi jooksva maksevõime kohta, kolmandad pikaajaliste kreditoride huvi firma heaolu ja maksevõime kohta mitte ainult praegu, vaid ka pikemas perspektiivis, neljandad annavad firma juhtkonnale informatsiooni tegevuse tulemuslikkuse, tõhususe ja võimalike ohtude kohta [8, lk. 60].

Finantssuhtarvud on mõeldud selleks, et näidata finantsaruande kontode seost. Näiteks, firmal A on võlg \$ 5 248 760 ning intressikulu \$ 419 900, firmal B on võlg \$ 52 647 980 ja intressikulu \$ 3 948 600. Mis ettevõtte on tugevam? Tõeline võlgade koormus ettevõttel ja nende tagasimakse võime on võimalik teada saada, kui võrrelda iga ettevõtte võlgu nende varadega ning intressikulu, mida nad peavad maksma nende tuludega. See ongi tõeline suhtarvude analüüs [2, lk.70].

Põhiliselt eristatakse viit liiki suhtarve:

- lühiajalised maksevõime suhtarvud (short-term solvency ratios; liquidity ratios) – näitavad ettevõtte võimet katta oma lühiajalisi kohustusi;
- efektiivsuse suhtarvud (activity ratios) – näitavad ettevõtte toimetulekut varadesse investeeritud vahendite juhtimisega;
- finantsvõimenduse suhtarvud (financial leverage ratios) – näitavad, kui palju ettevõtte kasutab laenukapitali;
- tasuvuse suhtarvud (profitability ratios) – näitavad ettevõtte rentablust ehk kui palju toodab ettevõttesse investeeritud kapital kasumit;
- turuväärtuse suhtarvud (value ratios) – hindavad firma turuväärtuse adekvaatsust.

[5, lk. 25].

3.1. Maksevõime analüüs

Maksevõime analüüsi eesmärk on hinnata ettevõtte maksevõimet. Maksevõime analüüs näitab, kas firmal on küllaldaselt raha ning kiiresti rahaks muudetavat vara (likviidset vara) oma kohustuste õigeaegseks kustutamiseks, s.t. kas firma on maksevõimeline. Analüüsi tulemustest on eelkõige huvitatud firma kreditorid. Maksevõime analüüsi tehakse bilansi andmete põhjal. Sealjuures võrreldakse käibevara lühiajaliste kohustustega.

Maksevõime näitajad jagunevad kahte rühma:

1. lühiajalised likviidsuse näitajad;
2. pikaajalised maksejõulisuse näitajad [10, lk.19].

Autor koostas tabeli (vt. Tabel 3), kus on näha COOP Kaubanduse AS, Maxima Eesti OÜ ning Selver AS lühiajaliste maksejõulisuste näitajad.

Suhtarv	2012	2013	2014	2015
Puhaskäibekapital, eurodes				
COOP Kaubanduse AS	-1 756 222	-1 963 496	-786 301	-1 475 763
Selver AS	7 841 000	2 701 000	9 876 000	7 666 000
Maxima Eesti OÜ	-7 599 000	-21 148 000	-18 076 000	-19 930 000
Lühiajaline võlgnevuse kattedekordaja, kordades				
COOP Kaubanduse AS	1	1	1	1
Selver AS	1	1	1	1
Maxima Eesti OÜ	0.9	0.7	0.7	0.7

Tabel 3. Lühiajalised likviidsuse maksejõulisuse näitajad aastatel 2012 – 2015.

Allikas: autori arvutused

Puhaskäibekapitali näitaja korral ei ole tegemist suhtarvuga, vaid rahalise näitajaga. Puhta käibekapitali näitaja põhjal saadakse teada, kui palju on suunatud käibevaradesse pikaajalisi finantseerimise allikaid – pikaajalisi kohustusi ja omakapitali. Maksevõimelise ettevõtte puhaskäibekapital peaks olema positiivne. [10, lk.21].

$$\text{Puhaskäibekapital} = \text{Käibevara} - \text{Lühiajalised kohustused} \quad (1)$$

COOP Kaubanduse AS-i näitajad on negatiivsed läbi nelja aasta analüüsi, seega ettevõtte ei ole maksevõimeline. Puhaskäibekapitali langus on tingitud sellest, et lühiajalised kohustused kasvavad kiiremini kui käibevara.

Võrdluses konkurentidega selgub, et ka Maxima Eesti OÜ ei ole maksevõimeline, sest omab negatiivset puhaskäibekapitali läbi nelja aasta analüüsi. Sama ei saa öelda Selver AS kohta, kellel on puhaskäibekapitali näitaja läbi nelja aasta positiivne.

Enamlevinud maksevõime näitajaks on lühiajalise võlgnevuse kattekordaja. Siin võrreldakse käibevarade üldsummat lühiajaliste kohustusega. Kreditoride seisukohalt vaadatuna on seda parem, mida suurem on antud suhtarvu väärtus. Ettevõtte poolt vaadatuna näitab suhtarvu liialt kõrge väärtus liigseid rahamahutusi käibevaradesse ehk ressursside ebaefektiivset kasutamist (*Ibid.*, lk.20).

$$\text{Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja} = \frac{\text{Käibevara}}{\text{Lühiajalised kohustused}} \quad (2)$$

Selle näitaja osas on välja kujunenud üldised hindamiskriteeriumid:

$K \geq 1,6$ hea maksevõime

1,2 – 1,59 rahuldav

0,9 – 1,19 mitterahuldav

$K < 0,9$ nõrk

Õigem on lähtuda näitaja hindamisel majandusharu näitajast (*Ibid.*, lk.20).

Tabelis 3 on näha, et nii COOP Kaubandusel kui ka Maxima Eesti OÜ-l on see näitaja läbi aastate ca 0,8, mis on hindamiskriteeriumi järgi mitterahuldav. Selver AS omab kõige kõrgemat näitajat, mis on nelja aasta jooksul ca 1,1 ehk rahuldav.

Statistikaameti koduleht annab aastatel 2012 – 2014 lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) näitajad jaekaubanduse tegevusalas, mis on keskmiselt 2,1 [14]. Kui võrrelda tabelist 3 saadud näitajaid sellega selgub, et kõikidel analüüsialustel ettevõtetel oli see suhtarv liiga madal.

Pikaajalised maksejõulisuse näitajad on võla/omandi suhtarv ja omakapitali kordaja.

Võlgade kattekordaja näitab, milline on kreditoride raha eest muretsetud varade osa omanikule kuuluva varaga võrreldes [8, lk. 66]. Kui näitajal on tõusu tendents (kohustuste osakaal tõuseb, omakapitali osatähtsus väheneb), siis võib järeldada, et pikas perspektiivis maksevõime halveneb [10, lk.22].

Allpool toodud tabelis (vt. Tabel 4) on näha kolme ettevõtte võlgade kattekordaja näitajad aastatel 2012 – 2015.

Võla/omandi suhtarv, kordades	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	-27,2	31,9	6,9	92,0
Selver AS	2,2	2,6	2,1	2,3
Maxima Eesti OÜ	1,2	1,6	1,6	1,8

Tabel 4. Võla/omandi suhtarv aastatel 2012 – 2015.

Allikas: autori arvutused

$$\text{Omakapitali võlasiduvus} = \frac{\text{Kohustused}}{\text{Omakapital}} \quad (3)$$

Kõige suurem on see näitaja COOP Kaubandusel ja võib näha ka tõusu tendentsi, mis tähendab, et pikas perspektiivis maksevõime halveneb. Samuti mida suurem on suhtarv, seda väiksem on ettevõtte likviidsus. Selver'il näitaja vahepeal langes, kuid viimasel aastal jälle kasvas. Ettevõttel Maxima Eesti OÜ võib näha stabiilset juurdekasvu iga aasta, mis ettevõtte ja selle kreditoride jaoks ei ole hea.

Omakapitali kordaja ehk omandikordisti näitab kui palju on ettevõttel võlgnevusi omakapitali suhtes. Nii omakapitali kordaja kui ka võla/omandi suhtarvu puhul ei tohi pikemas perspektiivis olla tõusu tendentsi.

Koostatud tabelis 5. on näha, et COOP Kaubandusel omakapitali kordaja näitaja on kõige kõrgem läbi aastate ja on olemas ka tõusu tendents. 2014. aastal näitaja langes ca 75% võrra, 2015. aastal see jälle kasvas ja aasta lõpuks oli 93.

Selver'il võib näha väikest tõusu alates aastast 2013 ning Maxima Eesti OÜ-l on see näitaja kasvanud aastast aastasse *ca* 10% võrra. Kui aga tõusu tendents jätkub, siis maksevõime halveneb.

Omakapitali kordaja, kordades	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	-26,2	32,9	7,9	93,0
Selver AS	3,2	3,6	3,1	3,3
Maxima Eesti OÜ	2,2	2,6	2,6	2,8

Tabel 5. Omakapitali kordaja aastatel 2012 – 2015.

Allikas: autori arvutused

$$Omakapitali\ kordaja = \frac{Vara}{Omakapital} \quad (4)$$

Finantsvõimendus näitab laenukapitali kasutamise osakaalu investeringute finantseerimisel. Võlakordaja näitab, kui suurt osa ettevõtte varadest finantseeritakse laenukapitaliga. Mida suurem on võlakordaja, seda suurem on ettevõtte finantsvõimendus ning oodatav tulu ja risk [5, lk.26].

Võlakordaja näitab, mitu protsenti varadest on ettevõtte võõrvahendite arvel soetatud. Siin kehtib rusikareegel – 50%. Ettevõtte võib edukalt tegutseda ka 60-70% võlakordaja korral. Võõrvahendite kasutamine tõstab ettevõtte finantsriski, kuid mõjutab samal ajal positiivselt omakapitali rentaablust ja kapitali keskmist hinda [10, lk.25].

Võlakordaja	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	104%	97%	87%	99%
Selver AS	69%	72%	68%	69%
Maxima Eesti OÜ	54%	61%	61%	64%

Tabel 6. Võlakordaja aastatel 2012 – 2015, protsentides

Allikas: autori arvutused

$$Võlakordaja = \frac{Kohustused}{Kogu\ passiva} \quad (5)$$

Tabelist 6. on näha, et nii Selver kui ka Maxima võlakordaja näitajad jäävad nelja aasta jooksul lubatud piiresse. Sama ei saa kahjuks öelda COOP Kaubanduse kohta, mille võlakordaja näitaja

on nelja aasta jooksul ca 97%. Alates 2012. aastast see langeb, kuid viimasel aastal on näha, et ettevõtte laenukapital moodustab 99% kogukapitalist. Võlakordaja tõus suurendab kreditoride riski.

Vastupidi võlakordajale näitab soliiduskordaja omakapitali osakaalu finantseerimisallikate üldsummas. Kõrge soliiduskordaja aga ei peegelda ettevõtte head finantsstruktuuri juhtimist [10, lk.26].

$$\text{Soliiduskordaja} = \frac{\text{Omakapital}}{\text{Kohustused} + \text{Omakapital}} \quad (6)$$

Soliiduskordaja	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	-4%	3%	13%	1%
Selver AS	31%	28%	32%	31%
Maxima Eesti OÜ	46%	39%	39%	36%

Tabel 7. Soliiduskordaja aastatel 2012 – 2015

Allikas: autori arvutused

COOP Kaubanduse AS näitaja tõusis 2014. aastal ning moodustas 13% kogukapitalist. 2015. aastal näitaja langes ja aasta lõpuks omas vaid 1% osakaalu kogukapitalis. Selveril näitaja oli piisavalt stabiilne ning moodustas keskmiselt 31% kogukapitalist. Ettevõtte Maxima Eesti OÜ näitaja langes iga aastaga ja 2015. aasta lõpuks oli 36%.

Statistikaameti koduleht annab aastatel 2012 – 2014 jaekaubanduse sektoril keskmise soliiduskordaja näitaja 53%, mille alusel oli kõigil kolmel analüüsitaval ettevõttel see näitaja normi piires.

3.2. Tasuvuse ehk rentaabluse analüüs

Ettevõtte põhieesmärgi - omanike jõukuse suurendamine - saavutamisele aitab kaasa kasumi kasv. Kasum on aga rahaline näitaja, mis ei iseloomusta majandustegevuse tulemuslikkust, kasumi genereerimiseks rakendatud ressursside tasuvust. Võrreldes kasumisummat selle saamiseks kasutatud ressurssidega, saadakse tasuvus ehk rentaablus ehk kasumi tootlus [10, lk. 27].

Rentaablus on teatavasti kasumi suhe mingisse teise näitajasse. Seega on võimalik rentaabluse suhtarvude abil näha, millised tegurid on kasumi kujunemist mõjutanud [1, lk. 43].

Üks meetodist, kuidas mõõta ettevõtte kasumlikkus on arutada ettevõtte investeeringute tasuvust. Kasumlikkuse suhtarvud mis mõõdavad on koguvara puhasrentaablus (return on assets, ROA) ja omakapitali puhasrentaablus (return on owner's equity, ROE) [7, lk. 243].

Esialgul koostas autor koguvara puhasrentaabluse tabeli ehk aktive tootlikkuse (vt. Tabel 8). See näitab varade ja nende pealt teenitud puhaskasumi suhet [5, lk.27].

ROA	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	-43%	-55%	-34%	-22%
Selver AS	43%	19%	29%	31%
Maxima Eesti OÜ	14%	15%	12%	-8%

Tabel 8. Varade puhasrentaablus aastatel 2012 – 2015, protsentides

Allikas: autori arvutused

$$ROA = \frac{\text{Puhaskasum}}{\text{Varad(keskmise maksumus)}} \quad (7)$$

Varade puhasrentaabluse näitaja abil on lihtsaim viis leida varade tulukust. Samas näitab see, kui võrd efektiivselt on ettevõtte ja selle juhtkond oma tegevuses kasutanud kõiki ressursse ning mitu senti toob kasumit iga ettevõtte varasse investeeritud euro. Suhtarv avaldub puhaskasumi jagamisel koguvaradega, kusjuures adekvaatsema tulemuse saamiseks oleks soovitatav koguvara maksumuseks võtta perioodi aktive keskmine (6, lk. 43).

Varade puhasrentaablus jaekaubanduse sektoris aastatel 2012 – 2015 oli Eesti statistikaameti andmetel 3,3% [14].

Tabelist 8. on näha, et kõige kehvem seis oli ettevõttel COOP Kaubanduse AS. See on tingitud sellest, et aastatel 2012 – 2015 oli ettevõtte kahjumis. Samas on näha, et negatiivne näitaja langeb aastast aastasse ning on lootus, et varsti hakkab ettevõtte teenima kasumit.

Kõige rohkem teenis Selver, nelja aasta jooksul *ca* 31 senti iga ettevõttesse paigutatud euro eest. 2013. aastal näitaja langes 43-st 19-ni kuid aastast 2014. hakkas kasvama ja 2015. aasta lõpuks oli tulemuseks 31 senti iga euro pealt.

Maxima näitaja langes alates 2014. aastast ning viimase aasta lõpuks oli see näitaja juba negatiivne. See on ka tingitud ettevõtte kahjumist (2015. aastal oli ettevõtte kahjum -2 482 000 eurot).

Omakapitali puhasrentaablus (ROE) näitab aktsionäride investeringu tasuvust. Selle näitaja alumine piir oleneb aktsionäride nõutavast tulumäärast. Mida suurem on omakapitali rentaablus, seda parem [5, lk.28]. See suhtarv on kõige olulisem kasumitootluse näitaja - kajastab omanike poolt ettevõttesse paigutatud kapitali tasuvust [10, lk. 29].

ROE	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	666%	-925%	-142%	-1153%
Selver AS	40%	23%	29%	32%
Maxima Eesti OÜ	6%	9%	8%	-6%

Tabel 9. Omakapitali rentaablus aastatel 2012 – 2015, protsentides

Allikas: autori arvutused

$$ROE = \frac{Puhaskasum}{Omakapital} \quad (8)$$

Tabelist 9. on näha, et kõige suuremad näitajad on Selver AS-l, seejärel Maxima Eesti OÜ-l ning jälle kõige kehvem seis on COOP Kaubanduse AS-l. Võib teha järelduse, et Selver AS kasutab suurel määral võõrkapitali ja see toob talle suure väärtuse, kuid see tähendab samas, et ettevõtte on riskantne.

Maxima Eesti OÜ näitajad oli 3 aasta jooksul *ca* 8% ning see madal näitaja võib olla tingitud ettevõtte konservatiivsest rahanduspoliitikast. 2015. aastal aga näitaja eriti langes ja muutus aasta lõpuks negatiivseks. Kui omakapitali rentaabluse langus jätkub, siis väheneb võimalus kindlustada aktsiaomanikule normaalne dividendide tase tulevikus.

Statistikaameti koduleht annab aastatel 2012 – 2014 omakapitali puhasrentaabluse näitajad jaekaubanduse tegevusalas, mis on keskmiselt 8,45% [14].

Analüüsitava ettevõtte (COOP Kaubanduse AS) tulemused on väga kehvad. Põhjus võib olla, et omakapital väheneb iga aasta ja aastast 2012 on ettevõtte kahjumis.

Käibe rentaabluse näitajad iseloomustavad seda, kuidas firma on suutnud kontrollida oma kulude taset. Majanduslike väljaminekute üldtaset (kaasa arvatud finantstegevuse tulem ja tulumaks) iseloomustab käibe puhasrentaabluse näitaja [10, lk. 28].

Käibe puhasrentaablus	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	-4,3%	-5,1%	-3,0%	-1,8%
Selver AS	2,7%	1,4%	2,1%	2,2%
Maxima Eesti OÜ	1,1%	1,0%	0,9%	-0,6%

Tabel 10. Käibe puhasrentaablus aastatel 2012 – 2015.

Allikas: autori arvutused

$$Käibe\ puhasrentaablus = \frac{Puhaskasum}{Müügitulu} \quad (9)$$

Statistikaameti koduleht annab aastatel 2012 – 2014 käibe puhasrentaabluse näitajad jaekaubanduse tegevusalas, mis on keskmiselt 1,58% [14].

COOP Kaubanduse AS näitajad on läbi nelja aasta negatiivsed. Vaatamata sellele näitaja langeb, mis tõttu võib teha järelduse, et mõne aasta pärast peaks seis paranema.

On näha näitajate langust Maxima Eesti OÜ-l. 2012. aastal oli see 1,1%, 2013. aastal 1%, 2014. aastal 0,9% ja 2015. aastal näitaja oli negatiivne, ehk -0,6%.

Selver AS aga suudab oma näitajad kasvada isegi kõrgemale, kui olid Statistikaameti poolt välja toodud keskmised näitajad. Pärast näitaja langust 2014. aastal on iga aasta tulnud juurdekasv ning 2015. aastal teenis ettevõtte müügikäibe 2,2 senti igalt eurolt.

3.3. Varade kasutamise analüüs

Käibekapitali suhtarvud näitavad, kui efektiivselt kasutab firma oma varasid müügikäibe genereerimiseks. Need näitajad arvutakse välja nii vara kohta tervikuna kui ka vara liikide lõikes. Vara kasutamise tulemuslikkust iseloomustavad käibekordajad, mille leidmiseks võrreldakse müügikäivet vara maksumusega.

Vara kasutamist tervikuna iseloomustab koguvara käibekordaja [10, lk. 22].

Allpool toodud tabelis, saab näha kolme ettevõtte varade käibekordajad läbi nelja aasta.

Koguvara käibekordaja	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	10,0	10,8	11,3	11,6
Selver AS	15,6	14,2	13,7	14,0
Maxima Eesti OÜ	13,8	14,2	14,1	15,0

Tabel 11. Varade käibekordajad aastatel 2012 – 2015

Allikas: autori arvutused

$$\text{Koguvara käibekordaja} = \frac{\text{Müügikäive}}{\text{Varad (keskmise maksumus)}} \quad (10)$$

Mida kõrgem näitaja, seda efektiivsem on varade kasutamine. Antud näitaja kujunemist mõjutab üksikute varaliikide kasutamise intensiivsus [10, lk. 23].

Tabelist 11. on näha, et nii COOP Kaubandusel kui ka Maximal kasvab see näitaja läbi nelja aasta. COOP Kaubandusel oli see *ca* 11 ja Maxima Eesti OÜ-l *ca* 14,3. Vaatamata ettevõtte Selver AS näitajate langusele 2013. aastal 9% võrra ning 2014. aastal 3% võrra, on just Selveril varade käibekordaja läbi nelja aasta kõige kõrgem *ca* 14,4.

Järgmise suhtarvu abil, saab arvutada varade käibevalte päevades, mis näitab, kui efektiivselt ettevõtte varad osalevad müügitulu tekkimisel [1, lk. 41].

Statistikaameti koduleht annab aastatel. 2012 – 2014. varude käibevälde näitajad, jaekaubanduse tegevusalas, keskmiselt 47,5 päeva [14].

Kui võrrelda näitajaid tabelist 12. Statistikaameti poolt antud näitajatega, tuleb välja, et kõik kolm ettevõtte müüvad oma varud kiiremini kui keskmine ettevõtte. Sama moodi on näha, et COOP Kaubanduse näitaja on läbi nelja aasta natuke suurem, kui teistel ettevõtetel, kuid näitaja langus tähendab, et olukord paraneb aastast aastasse. Ettevõtte Selver AS varude käibevälde kasvab iga aasta ca 4% võrra, kuid on keskmisest madalam. Maxima Eesti näitajad olid enam vähem stabiilsed 3 aastat järjest ning 2015. aastal langes 24 päevani.

Vara käibevälde (päevades)	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	36,4	33,9	32,2	31,3
Selver AS	23,5	25,7	26,6	26,2
Maxima Eesti OÜ	26,5	25,7	25,9	24,3

Tabel 12. Varade käibevälde päevades aastatel 2012 – 2015

Allikas: autori arvutused

$$\text{Vara käibevälde (päevades)} = \frac{365}{\text{Koguvara käibekordaja}} \quad (11)$$

Järgmisena analüüsib autor käibevarade kasutamist käibevarade liikide lõikes.

Debitoorne võlgnevus tekib siis, kui müüakse kaupu või teenuseid võlgu. Debitoorse võlgnevuse summa võib sisaldada käibemaksu, kuid müügikäive (krediit müük) tuuakse ära ilma käibemaksuta [10, lk. 23].

Kui näitaja on kõrge, tegeleb ettevõtte aktiivselt võla sissenõudmisega, samuti iseloomustavad seda lühikesed maksetähtajad – tegemist on range krediitpoliitikaga [10, lk.23].

Tabelist 13. on näha, et kõige kõrgemad näitajad läbi nelja aasta on COOP Kaubandusel, keskmiselt 51. Võib teha järelduse, et ettevõtte ei müü oma kaupu võlgu ja nendel on lühikesed maksetähtajad.

Järgmisena läheb Maxima Eesti OÜ, kelle keskmine nõuete käibekordaja läbi nelja aasta oli 33. Võrreldes COOP Kaubanduse näitajad, see on umbes 35% võrra vähem, mis tähendab, et ettevõtte on pikemaajad maksetähtajad. Selver AS näitaja on nelja aasta vältel kõige madalam, ca 12. See võib tingitud olla sellest, et Selveri Köök müüb oma kaubad võlgu ning nendel on päris paindlikud maksetähtajad.

Nõuete käibekordaja	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	52,9	50,0	49,9	51,8
Selver AS	12,6	13,1	12,0	11,3
Maxima Eesti OÜ	26,5	40,0	31,2	32,8

Tabel 13. Nõuete käibekordaja aastatel 2012 – 2015

Allikas: autori arvutused

$$\text{Nõuete käibekordaja} = \frac{\text{Netokäive}}{\text{Debitoorne võlgnevus} - \text{KM}} \quad (12)$$

Nõuete laekumise aega päevades iseloomustab raha laekumise vâlde [10, lk. 23]. Raha käibevâlde päevades näitab, kui kaua peab ettevõtte tootmistsükli omavahenditest finantseerima alates tooraine või materjali saabumisest hankijalt kuni müügiarve laekumiseni [1, lk. 40].

Pikk raha laekumise vâlde vähendab likviidsust, lühike raha laekumise vâlde võib pidurdada läbimüüki [10, lk. 24].

Raha laekumise vâlde (päevades)	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	7	7	7	7
Selver AS	29	28	31	32
Maxima Eesti OÜ	14	9	12	11

Tabel 14. Raha laekumise vâlde (päevades) aastatel 2012 – 2015.

Allikas: autori arvutused

$$\text{Raha laekumise vâlde} = \frac{365}{\text{Nõuete käibekordaja}} \quad (13)$$

On olemas väide, et väga kiireks laekumiseks loetakse näitajat alla 10 päeva, normaalne on kuni 30 päeva. Selle järgi, võib teha järelduse, et kõikidel allpool toodud ettevõtetel laekub raha normaalse perioodi jooksul.

Kõige kiiremini saab raha COOP Kaubanduse AS, keskmiselt 7 päeva jooksul. Ühelt poolt teeb see ettevõtte likviidsemaks, teisalt võib see pidurdada kaupade läbimüüki. Ettevõttele Selver AS laekub raha keskmiselt 30. päeva jooksul, mis tundub väga loogiline. Maxima Eesti OÜ saab oma raha 11. päeva jooksul, mis on ka väga lühike periood.

3.4. Rahakäibe aruande suhtarvude analüüs

Rahavoogude aruanne kuulub finantsaruandluse dokumentide hulka, ta on firma tegevuse hindamisel ja edasisel kavandamisel tähtsaks tööriistaks. Aruande sisu on ka arvestusküsimustes asjatundmatule isikule kergesti mõistetav. Dokument juhib tähelepanu firma maksevõimele. Siit selgub, kust raha pärineb ja kuidas seda kulutatakse. Firma usaldusvääruse hindamisel (näiteks laenuaotluste puhul) saab sellest dokumendist harjumuspärase talitusstrateegia kohta väärtuslikku teavet [8, lk. 53].

Rahakäibe aruandel põhinevate suhtarvude kasutamine ei ole Eesti ettevõtetes veel väga levinud, kuid nende kasutamine kasvab kiiresti, kuna rahakäibe aruandega seotud suhtarvud on sageli kasumlikumad kui traditsioonilised bilansiandmetel põhinevad näitajad. Rahakäibe aruande suhtarvude väljatoomise eesmärgiks on kindlaks teha, kas ettevõtte tegevusest tekkivad rahakäibed on piisavad kulutuste tegemiseks ja kohustuste katmiseks ning arenguks [6, lk. 241].

Suhtarv näitab, kuidas ettevõtte on suutnud muuta puhaskasumi rahaks. Eelistav on, et puhaskasumi rahasiduvus oleks suurem kui üks [6, lk. 241].

Tabelist 15 on näha, et COOP Kaubandusel on see näitaja läbi nelja aasta alla 1. Esimeste aastate tulemused võivad olla tingitud sellest, et laekumised ostjatelt ei olnud piisavad, et tasuda lühiajalisi

kohustusi. Kõige parem oli näitaja 2014. aastal, millal ostjatelt laekus rohkem raha ning äritegevuse rahavood ületasid puhaskasumit 0,77 korda. Järgmisel aga aastal näitaja jälle langes ja oli 0,49, mis on isegi vähem, kui ettevõtte teisel aastal.

Selver AS-l kõige parem olukord oli 2013. aastal, millal näitaja oli 3,21. 2014. aastal see langes peaaegu kahekordselt ja oli 1,56 ning 2015. aastal seis natuke paranen ning puhaskasumi rahasiduvus oli juba 1,74.

Maxima OÜ-l on näha näitaja languse tendents. Viimasel aastal oli näitaja negatiivne, mis on tingitud sellest, et 2015. aastal oli ettevõtte kahjumis.

Võib teha järeldus, et enam vähem stabiilne olukord on ettevõttel Selver AS. Kuid on lootus, et aastate jooksul COOP Kaubanduse näitaja suureneb ja ületab eelistavat piiri.

Puhaskasumi rahasiduvus	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	0,18	0,52	0,77	0,49
Selver AS	2,06	3,21	1,56	1,74
Maxima Eesti OÜ	3,74	3,25	2,95	-5,17

Tabel 15. Puhaskasumi rahasiduvus (kordades) aastatel 2012 – 2015.

Allikas: autori arvutused

$$\text{Puhaskasumi rahasiduvus} = \frac{\text{rahajäägi muutus äritegevusest}}{\text{puhaskasum}} \quad (14)$$

Järgmisena vaatleb autor raha reinvesteeringinäitajat. Suhtarv näitab, mitu korda rahajäägi muutus investeerimisest ületab rahajäägi muutuse äritegevusest. Laienevatele ettevõtetele on omane, et näitaja on suurem kui 1 [6, lk. 241].

Raha reinvesteeringinäitaja	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	1,97	0,77	0,06	0,53
Selver AS	0,41	0,85	0,65	0,67
Maxima Eesti OÜ	1,80	0,49	0,90	0,83

Tabel 16. Raha reinvesteeringinäitaja (kordades), aastatel 2012 – 2015.

Allikas: autori arvutused

$$\text{Raha reinvesteeringinäitaja} = \frac{\text{rahajäägi muutus investeerimisest}}{\text{rahajäägi muutus äritegevusest}} \quad (15)$$

COOP Kaubandusel suhtarv oli kõige kõrgem 2012. aastal. Alates aastast 2013 hakkas see langema ja oli tingitud sellest, et ettevõtte laenas samal aastal raha välja. Viimasel aastal suhtarv paranes, kuid jäi madalamaks kui 1.

Peaaegu sama seis oli ettevõttel Maxima Eesti OÜ läbi nelja aasta. Näitaja langes 2013. aastal 73% võrreldes 2012. aastaga, kuid aastast 2014. seis natuke paranes ja suhtarv suurenes.

Ettevõtte Selver AS näitaja oli nelja aasta jooksul *ca* 0,64, mis on peaaegu kaks korda vähem, kui on omane selle näitaja puhul. See võis tingitud olla sellest, et ettevõtte laenas samuti samal ajal raha välja.

Kohustuste rahasiduvus näitab, mitu korda rahajäägi muutus ületab äritegevusest lühi- ja pikaajaliste kohustuste summat. Mida suurem on antud suhtarv, seda kiiremini suudab ettevõtte rahakäibe äritegevusest kindlustada kohustuste eest tasumisele [6, lk. 242].

Kohustuste rahasiduvus	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	-0.04	-0.15	-0.16	-0.06
Selver AS	0.38	0.28	0.21	0.25
Maxima Eesti OÜ	0.20	0.20	0.15	0.16

Tabel 17. Kohustuste rahasiduvus (kordades), aastatel 2012 – 2015.

Allikas: autori arvutused

$$Kohustuste\ rahasiduvus = \frac{raha\ jäägi\ muutus\ äritegevusest}{kohustused\ kokku} \quad (16)$$

Tabelist 17 on näha, et COOP Kaubanduse kohustuste rahasiduvuse näitajad on läbi nelja aasta olnud negatiivsed ning see näitab, et ettevõtte rahajäägi muutus äritegevusest ei piisa, et katta kõiki kohustusi. Seda võib seletada, et COOP Kaubandus on just alustav ettevõtte ning tihti on alguses kohustuste suurus mitu korda suurem, kui ettevõtte äritegevuse rahavood.

Selveris on näitajad läbi nelja aasta *ca* 0,28 ja ettevõttel Maxima Eesti on *ca* 0,18. Mõlematel on suhtarvud positiivsed ning tähendab, et nemad suudavad oma kohustusi katta.

Põhivara rahasiduvus näitab mitme perioodi rahajäägi muutust äritegevusest kuluks olemasolevate põhivarade soetamiseks. Suhtarv aitab jälgida, et ettevõtte ei investeeriks põhjendamatult palju põhivaradesse [6, lk. 242].

Autor koostas tabeli, kus on näidatud COOP Kaubanduse, Selver AS ning Maxima Eesti OÜ põhivara rahasiduvus nelja aasta jooksul.

Põhivara rahasiduvus	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	-0,13	-0,38	-0,48	-0,24
Selver AS	1,24	0,76	0,63	0,76
Maxima Eesti OÜ	0,20	0,21	0,16	0,20

Tabel 18. Põhivara rahasiduvus (kordades), aastatel 2012 – 2015.

Allikas: autori arvutused

$$Põhivara\ rahasiduvus = \frac{raha\ jäägi\ muutus\ äritegevusest}{põhivara\ jääkväärtuses} \quad (17)$$

Selver AS põhivara rahasiduvuse näitaja oli kõige parem 2012. aastal, millal ettevõtte soetas põhivara 1,24 ehk 124% ulatuses teenitud vahendite arvelt. Alates järgmisest aastast näitaja langes, kuid jäi positiivseks. Ettevõttel Maxima Eesti OÜ oli näitaja läbi aastate väike kuid võrreldes COOP Kaubandusega positiivne. COOP Kaubandusel aga suhtarv on nelja aasta jooksul negatiivne ning see näitab, et ettevõtte investeerib palju põhivaradesse. See on seotud uute kaupluste avamise ning suure logistikakeskuse ehitamisega.

3.5. Pankrotiohu analüüs

Kui ettevõtte varade väärtus on alla nende kohustuste väärtuse, siis tõenäoliselt ettevõtte ei saa oma kohustusi täita. Selles olukorras on ettevõtte juriidiliselt pankrotis. Tihti toimub kohustuste mitte täitmine juba enne. Näiteks, ettevõttel hakkab raha otsa saama ja ta ei suuda oma varasid kiiresti müüa, et oma kohustusi kreditoride ees täita. Seda nimetakse likviidsuskriisiks. Need ettevõtted kannatavad finantsprobleemide all, mis tähendab, et nad ei saa oma kreditoridele tagasi maksta ning on sisuliselt pankrotis [3, lk. 273].

Seni vaadeldud suhtarvud iseloomustavad ettevõtte finantstegevuse erinevaid külgi:

- maksevõimet;
- varade kasutamise efektiivsust;
- finantsvõimenduse ulatust;
- rentaablust.

Oleks hea, kui saaks välja tuua ettevõtte finantsseisundit iseloomustava üldise näitaja, mida saaks väljendada ühe arvuna. Antud probleemi on püüdnud lahendada USA majandusteadlane Edward Altman, kes on välja pakkunud nn. pankrotikordaja arvutamise valemid. Viimased ei iseloomusta mitte ettevõtte pankrotiohtu, vaid ka ettevõtte finantsseisundit tervikuna. Nimetatud pankrotikordajad on välja töötatud USA ettevõtete andmeil 1980-ndatel aastatel. Küsimusele, kas neid on mõistlik rakendada Eesti tingimustes, on nii poolt- kui ka vastuhääli. Mõningatel andmetel leiab antud näitaja rakendamist krediidikindluse analüüsis. Samas peaks mitme perioodi pankrotikordaja väärtuste võrdlemine kajastama firma üldise finantsseisukorra muutumise suunda ja ulatust [10, lk. 33].

Autor kasutab töös Altmani Z-seisu võrrandit

$$Z = 6,56x_1 + 3,26x_2 + 6,72x_3 + 1,05x_4 \quad (18)$$

kus $X_1 = \frac{\text{puhaskäibekapital}}{\text{varad}}$ ehk maksevõime näitaja;

$X_2 = \frac{\text{eelmise aasta jaotamata kasum}}{\text{varad}}$ näitab, missugune osa varadest on soetatud akumulieeritud kasumi arvel;

$X_3 = \frac{\text{ärikasum}}{\text{varad}}$ ehk varade rentaabluse näitaja;

$X_4 = \frac{\text{omakapital}}{\text{koguvõlgnevus}}$ ehk finantsvõimenduse näitaja [10, lk. 34].

Autor koostas kolme ettevõtte Z-seisu võrrandi tabelit, kus on näitajad nelja aasta jooksul.

Z-seisu võrrand	2012	2013	2014	2015
COOP Kaubanduse AS	-3.8	-4.2	-3.2	-4.4
Selver AS	2.9	1.8	2.4	2.3
Maxima Eesti OÜ	0.3	-0.5	-0.2	-0.7

Tabel 15. Altmani Z-seisu võrrand

Allikas: autori arvutused

Lõpptulemusena saadud näitajat (*Z*) tuleb interpreteerida järgmiselt:

- $Z > 2,6$ s.t. finantsseisukord on hea,
- $Z < 1,1$ s.t. suurt pankrotiohtu,
- $Z = 1,1 - 2,6$ s.t. finantsseisukord on ebastabiilne [10, lk. 34].

Ettevõtte COOP Kaubanduse AS lõpptulemuseks oli 2012. aastal -2.9, 2013. aastal -4.2, 2014. aastal 4,3 ning 2015. aastal -4,4. See tähendab, et ettevõtte finantsseisukord on väga kehv ning on olemas suur pankrotioht. Sama kehv seis on ka ettevõttel Maxima Eesti, kelle keskmine olukord nelja aasta jooksul on -0,3.

Selveril oli 2012. aastal näitaja 2,9, mis tähendab, et ettevõttel oli hea finantsolukord. Järgmisel aastal toimus suur langus ning näitaja oli vaid 1,9. Alates 2014. aastast on näha näitajate stabiliseerimist, mis tõttu võib järelda, et finantsolukord paraneb ja pankrotiohtu ei tule.

KOKKUVÕTE

COOP Kaubanduse AS on 2011. aastal loodud Eesti Tarbijateühistute Keskühistu 100% tütarettevõtte, mis alustas tegevust 1.jaanuaril 2012.

Lõputöö eesmärk oli hinnata ettevõtte finantsseisundit suhtarvude abil ja võrrelda teiste ettevõttega samas valdkonnas. Selle eesmärgi väljaselgitamiseks teostas autor järgmised uurimisülesanded:

- bilansi ja kasumiaruande horisontaal- ja vertikaalanalüüsid;
- suhtarvude analüüs;
- pankrotiohu analüüs.

Bilansi ja kasumiaruande horisontaal- ja vertikaalanalüüsides selgus, et COOP Kaubanduse AS bilansimaht suurenes vaid esimestel aastatel ning viimasel aastal langes 6% võrra. Olulise osa koguvaredest moodustavad võlad ja ettemaksud. Ettevõtte nõuded ja võlad suurenevad aastast aastasse, kuid neid näitajad tuleks alati väheneda. Juurdekasv on nähtav ka pikaajaliste kohuste hulgas ning materiaalses põhivaras. Nende kasv on seotud laenu võtmisega, mis oli vajalik uute poodide avamiseks. Raha juurdekasv ning müügitulu suurenemine nelja aasta jooksul näitas, et ettevõtte suudab teenida vaatamata tihedale konkurentsile. COOP Kaubanduse AS oli suures kahjumis 2013. aastal, kuid järgmistel aastatel suutis ettevõtte kahjumit vähendada, ent on siia maani kahjumis.

Maksevõime analüüsis selgus, et COOP Kaubanduse AS ei ole maksevõimeline ning näitajad on negatiivsed läbi nelja aasta analüüsi. Ettevõtte puhaskäibekapitali langus on tingitud sellest, et lühiajalised kohustused kasvavad kiiremini kui käibevara. Probleemseks kohaks ettevõttele oli ka lühiajalise võlgnevuse kattedekordaja. See näitaja on läbi aastate ca 0,8, mis on hindamiskriteeriumi järgi mitterahuldav ja tähendab, et ettevõtte ei olnud oma lühiajalisi kohustusi õigeaegselt tasunud.

Rahavoogude analüüsist ilmnes, et ettevõtte kohustuste rahasiduvuse näitajad on läbi nelja aasta negatiivsed ning see näitab, et ettevõtte rahajäägi muutus äritegevusest ei piisa, et katta kõik kohustused. Teised näitajad analüüsis olid analoogselt kehvad seisus.

Pankrotiohu analüüsimiseks kasutas autor Altmani Z-seisu mudelit. Analüüsist selgus, et analüüsitava ettevõtte finantsseisukord on väga kehv ning on eksisteerib pankrotioht.

Võrdluses konkurentidega selgus, et näitajad olid stabiilsed ja kõige paremad ettevõttel Selver AS-il. Seda vaatamata sellele, et ettevõtte kasutab suurel määral võõrkapitali, mis toob talle suurt väärtust aga samas tähendab, et ettevõtte on üpris riskantne. Maxima Eesti OÜ näitajad olid sama moodi võrdlemisi kõrged, kuid siiski madalamad kui Selver AS-i näitajad. COOP Kaubanduse AS-il olid peaaegu kõik näitajad madalamad ja üldiseis on kehvem.

Lõputöö eesmärgiks oli anda hinnang COOP Kaubanduse AS ettevõtte toimetulekule ning võib öelda, et ettevõtte analüüside tulemused olid võrdlemisi madalad ning ettevõtte juhtkonnal tuleks põhjalikult kaaluda võimalusi, kuidas parandada ettevõtte praegust seisut.

Autor loodab, et suure kaupluse ümberehitamine lõpeb sellel aastal ning külaliste arv taastub ja müügitulu suureneb. Samuti soovib autor ettevõtte juhtkonnal tulevikus tasuda lühiajalised kohustused õigeaegselt selleks, et vältida tulevikus hetkel eksisteeriva olukorda.

VIIDATUD KIRJANDUS

1. **Aruste, V.** (2007). *Finantsanalüüs, vastused igapäevastele küsimustele*. Haabneeme: Forenia OÜ. 171 lk.
2. **Brigham, E. F.** (1995). *Fundamentals of financial management: preliminary edition*. Fort Worth: Dryden Press. 239 lk.
3. **Broyles, J.** (2003c). *Financial Management and Real Options*. Chichester:Wiley. 444 lk.
4. **Ilisson, R.** (2004). *Finantsanalüüs ja planeerimine*. Tallinn: OÜ Nõu. 451 lk.
5. **Järve, J., Veisson, T.** (2003). *Finantsjuhtimine*. Tartu Ülikooli Kirjastus. 236 lk.
6. **Karu, S., Zirnask, V.** (2001). *Rahakäibe juhtimine. II osa*. Tartu: Rafiko. 252 lk.
7. **Robinson, T. R., Munter, P., Grant J.** (2004c). *Financial statement analysis : a global perspective*. Upper Saddle River: Pearson Education International,. 793 lk.
8. **Rünkla, J.** (2003). *Ärianalüüs*. Tallinn: OÜ Külim. 182 lk.
9. **Soffer L.C., Soffer, R. J.** (2003c). *Financial statement analysis: a valuation approach*. Upper Saddle River, NJ.: Prentice Hall. 452 lk.
10. **Teearu, A. Krumm, E.** (2005). *Ettevõtte finantsjuhtimine*. (2. tr). Tallinn: Tallinna Raamatutrükikoda. 223 lk.
11. **Tšistjakov S.** (1996). *Finantsanalüüs ja selle meetodid*. Vana-Võidu. 48 lk.
12. **Kollo Ü.** (juuni 2003). Jaekaubandus kui kullaauk - *Ajakiri Director*, [WWW] <http://www.director.ee/jaekaubandus-kui-kullaauk/>
13. COOP Kaubanduse AS koduleht [WWW] <https://www.coop.ee/ettevottest/>
14. EM024: Ettevõtete asendikeskmised suhtarvud (kvartalid, mediaan) tegevusala (EMTAK 2008) järgi. (Andmed uuendatud 04.04.2016). — *Eesti Statistika andmebaas*. [WWW] <http://www.stat.ee/>
15. (16.11.2015). ETK Grupp muudab nime. — *Äripäev*. [WWW] <http://www.aripaev.ee/uudised/2015/11/16/etk-grupp-muudab-nime>
16. Maxima Eesti OÜ koduleht [WWW] <http://www.maxima.ee/meist>
17. Selver AS koduleht [WWW] <https://www.selver.ee/selverist>
18. COOP Kaubanduse AS MAA aastatel 2012 – 2015.
19. Maxima Eesti OÜ MAA aastatel 2012 – 2015.
20. Selver AS MAA aastatel 2012 – 2015.

LISAD

Lisa 1. COOP Kaubanduse AS 2012-2015. aasta bilansid.....	48
Lisa 2. COOP Kaubanduse AS 2012-2015. aasta kasumiaruanded	49
Lisa 3. COOP Kaubanduse AS 2012-2015. aasta rahavoogude aruanded	50
Lisa 4. Selver AS 2012-2015. aasta bilansid	51
Lisa 5. Selver AS 2012-2015. aasta kasumiaruanded	52
Lisa 6. Selver AS 2012-2015. aasta rahavoogude aruanded	53
Lisa 7. Maxima Eesti OÜ 2012-2015. aasta bilansid	54
Lisa 8. Maxima Eesti OÜ 2012-2015. aasta kasumiaruanded.....	55
Lisa 9. Maxima Eesti OÜ 2012-2015. aasta rahavoogude aruanded	56
Lisa 10. COOP Kaubanduse AS bilansi horisontaalanalüüs	58
Lisa 11. COOP Kaubanduse AS kasumiaruande horisontaalanalüüs	60
Lisa 12. Selver AS bilansi horisontaalanalüüs	61
Lisa 13. Selver AS kasumiaruande horisontaalanalüüs.....	63
Lisa 14. Maxima Eesti OÜ bilansi horisontaalanalüüs	64
Lisa 15. Maxima Eesti OÜ kasumiaruande horisontaalanalüüs	65
Lisa 16. COOP Kaubanduse AS bilansi vertikaalanalüüs.....	66
Lisa 17. COOP Kauabnduse AS kasumiaruande vertikaalanalüüs	68
Lisa 18. Selver AS bilansside vertikaalanalüüs.....	69

Lisa 19. Selver AS kasumiaruande vertikaalanalüüs.....	71
Lisa 20. Maxima Eesti OÜ bilansside vertikaalanalüüs.....	72
Lisa 21. Maxima Eesti OÜ kasumiaruande vertikaalanalüüs.....	74

Lisa 1. COOP Kaubanduse AS 2012-2015. aasta bilansid

Tabel 16. COOP Kaubanduse AS 2012-2015. aasta bilansid (eurodes)

COOP Kaubanduse AS bilanss	2012	2013	2014	2015
Varad				
Käibevara				
Raha	151 040	218 612	520 323	312 203
Nõuded ja ettemaksed	526 062	712 879	899 805	919 436
Varud	2 957 063	3 580 611	3 919 102	4 094 165
Kokku käibevara	3 634 165	4 512 102	5 339 230	5 325 804
Põhivara				
Materiaalne põhivara	1 875 921	2 814 953	2 167 569	1 767 619
Immateriaalne põhivara	33 089	29 061	24 561	16 662
Kokku põhivara	1 909 010	2 844 014	2 192 130	1 784 281
Kokku varad	5 543 175	7 356 116	7 531 360	7 110 085
Kohustused ja omakapital				
Kohustused				
Lühiajalised kohustused				
Laenukohustused	1 020 150	759 586	288 781	953 426
Võlad ja ettemaksed	4 370 237	5 716 012	5 836 750	5 848 141
Kokku lühiajalised kohustused	5 390 387	6 475 598	6 125 531	6 801 567
Pikaajalised kohustused				
Laenukohustused	364 622	657 217	447 490	232 027
Kokku pikaajalised kohustused	364 622	657 217	447 490	232 027
Kokku kohustused	5 755 009	7 132 815	6 573 021	7 033 594
Omakapital				
Aktiakapital nimiväärtuses	600 000	700 000	710 000	720 000
Registreerimata aktiakapital	0	500 000	2 100 000	0
Ülekurss	600 000	2 500 000	2 990 000	5 080 000
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	0	-1 411 834	-3 476 699	-4 841 661
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-1 411 834	-2 064 865	-1 364 962	-881 848
Kokku omakapital	-211 834	223 301	958 339	76 491
Kokku kohustused ja omakapital	5 543 175	7 356 116	7 531 360	7 110 085

Lisa 2. COOP Kaubanduse AS 2012-2015. aasta kasumiaruanded

Tabel 17. COOP Kaubanduse AS 2012-2015. aasta kasumiaruanded (eurodes)

COOP Kaubanduse AS	2012	2013	2014	2015
Müügitulu	32 776 477	40 316 235	45 375 596	47 670 380
Muud äritulud	1 628	15 637	37 115	6 309
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-31 886 068	-39 077 853	-43 002 496	-44 483 811
Mitmesugused tegevuskulud	-164 557	-219 858	-192 665	-184 367
Tööjõukulud	-1 858 664	-2 605 313	-2 828 119	-3 225 627
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-290 627	-460 614	-594 644	-594 319
Muud ärikulud	-838	-7 488	-121 174	-54 308
Ärikasum (-kahjum)	-1 422 649	-2 039 254	-1 326 387	-865 743
Intressikulud	0	-25 610	-38 575	-16 107
Finantstulud ja -kulud	10 815	-1	0	2
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-1 411 834	-2 064 865	-1 364 962	-881 848
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-1 411 834	-2 064 865	-1 364 962	-881 848

Lisa 3. COOP Kaubanduse AS 2012-2015. aasta rahavoogude aruanded

Tabel 18. COOP Kaubanduse AS 2012-2015. aasta rahavoogude aruanded (eurodes)

COOP Kaubanduse AS rahavoogude aruanne	2012	2013	2014	2015
Rahavood äritegevusest				
Ärikasum (kahjum)	-1 422 649	-2 039 254	-1 326 387	-865 743
Korrigeerimised				
Põhivara kulum ja väärtuse langus	290 627	460 614	594 644	594 319
Kasum (kahjum) põhivara müügist	0	-2 100	117 710	41 717
Muud korrigeerimised	-4 546	3 823	-1 365	7 389
Kokku korrigeerimised	286 081	462 337	710 989	643 425
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-526 062	-190 640	-185 561	-27 022
Varude muutus	-2 957 063	-623 548	-338 491	-175 063
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	4 370 237	1 345 775	118 391	12 967
Makstud intressid	-2 146	-25 612	-36 228	-17 682
Kokku rahavood äritegevusest	-251 602	-1 070 942	-1 057 287	-429 118
Rahavood investeerimistegevusest				
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-514 004	-1 402 028	-169 257	-246 657
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	0	573 392	108 787	18 472
Laekunud intressid	17 507	1	0	2
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-496 497	-828 635	-60 470	-228 183
Rahavood finantseerimistegevusest				
Saadud laenud	0	0	87 894	720 384
Arvelduskrediidi saldo muutus	0	-376 485	-506 129	0
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-183 474	-156 366	-262 297	-271 203
Laekunud aktsiate või osade emiteerimisest	0	2 500 000	2 100 000	0
Muud laekumised finantseerimistegevusest	882 613	0		
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	699 139	1 967 149	1 419 468	449 181
Kokku rahavood	-48 960	67 572	301 711	-208 120
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	200 000	151 040	218 612	520 323
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-48 960	67 572	301 711	-208 120
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	151 040	218 612	520 323	312 203

Lisa 4. Selver AS 2012-2015. aasta bilansid

Tabel 19. Selver 2012-2015. aasta bilansid (eurodes)

Selver AS bilanss	2012	2013	2014	2015
Varad				
Käibevara				
Raha	9 083 000	6 829 000	11 297 000	5 542 000
Nõuded ja ettemaksed	27 164 000	24 737 000	27 414 000	33 977 000
Varud	20 307 000	22 175 000	26 065 000	27 403 000
Kokku käibevara	56 554 000	53 741 000	64 776 000	66 922 000
Põhivara				
Finantsinvesteeringud	4 711 000	5 186 000	5 787 000	4 849 000
Nõuded ja ettemaksed	519 000	161 000	42 000	0
Materiaalne põhivara	9 872 000	14 250 000	13 396 000	13 846 000
Immateriaalne põhivara	0	0	44 000	532 000
Kokku põhivara	15 102 000	19 597 000	19 269 000	19 227 000
Kokku varad	71 656 000	73 338 000	84 045 000	86 149 000
Kohustused ja omakapital				
Kohustused				
Lühiajalised kohustused				
Laenukohustused	0	675 000	1 654 000	1 673 000
Võlad ja ettemaksed	48 713 000	50 365 000	53 246 000	57 583 000
Kokku lühiajalised kohustused	48 713 000	51 040 000	54 900 000	59 256 000
Pikaajalised kohustused				
Laenukohustused	0	1 377 000	2 005 000	329 000
Võlad ja ettemaksed	468 000	348 000	214 000	68 000
Kokku pikaajalised kohustused	468 000	1 725 000	2 219 000	397 000
Kokku kohustused	49 181 000	52 765 000	57 119 000	59 653 000
Omakapital				
Aktiivkapital nimiväärtuses	1 406 000	1 406 000	1 406 000	1 406 000
Kohustuslik reservkapital	141 000	141 000	141 000	141 000
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	11 848 000	14 366 000	17 651 000	16 489 000
Aruandeaasta kasum (kahjum)	9 080 000	4 660 000	7 728 000	8 460 000
Kokku omakapital	22 475 000	20 573 000	26 926 000	26 496 000
Kokku kohustused ja omakapital	71 656 000	73 338 000	84 045 000	86 149 000

Lisa 5. Selver AS 2012-2015. aasta kasumiaruanded

Tabel 20. Selver AS 2012-2015. aasta kasumiaruanded (eurodes)

Selver AS kasumiaruanne	2012	2013	2014	2015
Müügitulu	330 549 000	342 748 000	367 486 000	382 371 000
Muud äritulud	485 000	770 000	568 000	644 000
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-254 511 000	-271 045 000	-291 801 000	-300 946 000
Mitmesugused tegevuskulud	-37 339 000	-40 589 000	-41 132 000	-42 116 000
Tööjõukulud	-20 065 000	-21 037 000	-23 736 000	-25 562 000
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-5 396 000	-3 685 000	-3 332 000	-3 687 000
Muud ärikulud	-170 000	-274 000	-382 000	-278 000
Kokku ärikasum				
(-kahjum)	13 553 000	6 888 000	7 671 000	10 426 000
Kasum (kahjum) tütar- ja sidusettevõtjatelt	-2 005 000	-985 000	-445 000	-912 000
Muud finantstulud ja -kulud	333 000	262 000	502 000	543 000
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	11 881 000	6 165 000	7 728 000	10 057 000
Tulumaks	-2 801 000	-1 505 000	0	-1 597 000
Aruandeaasta kasum (kahjum)	9 080 000	4 660 000	7 728 000	8 460 000

Lisa 6. Selver AS 2012-2015. aasta rahavoogude aruanded

Tabel 21. Selver AS 2012-2015. aasta rahavoogude aruanded (eurodes)

Selver AS rahavoogude aruanne	2012	2013	2014	2015
Rahavood äritegevusest				
Ärikasum (kahjum)	13 553 000	6 888 000	7 671 000	10 426 000
Korrigeerimised	0	0	0	0
Põhivara kulum ja väärtuse langus	5 396 000	3 685 000	3 332 000	3 687 000
Kasum (kahjum) põhivara müügist	17 000	1 000	0	1 000
Kokku korrigeerimised	5 413 000	3 686 000	3 332 000	3 688 000
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-1 103 000	6 235 000	2 229 000	-663 000
Varude muutus	-2 180 000	-1 868 000	-3 889 000	-1 338 000
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	5 809 000	1 532 000	2 747 000	4 189 000
Makstud ettevõtte tulumaks	-2 801 000	-1 505 000	0	-1 597 000
Kokku rahavood äritegevusest	18 691 000	14 968 000	12 090 000	14 705 000
Rahavood investeerimistegevusest				
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-4 410 000	-8 070 000	-2 523 000	-4 634 000
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	16 000	5 000	1 000	9 000
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel	-3 000	0	0	0
Antud laenud	-3 598 000	-5 810 000	-7 209 000	-8 332 000
Laekunud intressid	335 000	262 000	547 000	573 000
Laekunud dividendid	0	900 000	1 375 000	2 500 000
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-7 660 000	-12 713 000	-7 809 000	-9 884 000
Rahavood finantseerimistegevusest				
Saadud laenud	0	2 053 000	2 923 000	0
Saadud laenude tagasimaksed	0	0	-1 316 000	-1 657 000
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-125 000	0	0	0
Makstud intressid	-2 000	0	-45 000	-29 000
Makstud dividendid	-10 539 000	-6 562 000	-1 375 000	-8 890 000
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-10 666 000	-4 509 000	187 000	-10 576 000
Kokku rahavood	365 000	-2 254 000	4 468 000	-5 755 000
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	8 718 000	9 083 000	6 829 000	11 297 000
Raha ja raha ekvivalentide muutus	365 000	-2 254 000	4 468 000	-5 755 000
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	9 083 000	6 829 000	11 297 000	5 542 000

Lisa 7. Maxima Eesti OÜ 2012-2015. aasta bilansid

Tabel 22. Maxima Eesti OÜ 2012-2015. aasta bilansid (eurodes)

Maxima Eesti OÜ bilanss	2012	2013	2014	2015
Varad				
Pikaajalised varad				
Materiaalne põhivara	65 793 000	61 877 000	63 655 000	62 713 000
Immateriaalne põhivara	77 000	53 000	37 000	51 000
Pikaajalised nõuded	0	1 410 000	100 000	400 000
Kokku pikaajalised varad	65 870 000	63 340 000	63 792 000	63 164 000
Käibevara				
Varud	22 863 000	26 002 000	27 538 000	29 277 000
Nõuded ja ettemaksud	18 651 000	6 749 000	12 292 000	13 420 000
Raha ja raha ekvivalendid	19 011 000	12 429 000	13 450 000	15 675 000
Kokku käibevara	60 525 000	45 180 000	53 280 000	58 372 000
Varad kokku	126 395 000	108 520 000	117 072 000	121 536 000
Omakapital ja kohustused				
Omakapital				
Osakapital	56 674 000	36 674 000	36 674 000	36 674 000
Kohustuslik reservkapital	361 000	538 000	734 000	911 000
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	1 236 000	4 980 000	8 308 000	5 649 000
Omakapital kokku	58 271 000	42 192 000	45 716 000	43 234 000
Lühiajalised kohustused				
Saadud laenud	6 462 000	0	0	0
Võlad tarnijatele ja muud võlad	61 662 000	66 328 000	71 356 000	78 302 000
Kokku kohustused	68 124 000	66 328 000	71 356 000	78 302 000
Omakapital ja kohustused kokku	126 395 000	108 520 000	117 072 000	121 536 000

Lisa 8. Maxima Eesti OÜ 2012-2015. aasta kasumiaruanded

Tabel 23. Maxima Eesti OÜ 2012-2015. aasta kasumiaruanded (eurodes)

Maxima Eesti OÜ koondkasumiaruanne	2012	2013	2014	2015
Müügitulu	336 272 000	380 552 000	400 849 000	440 416 000
Müüdnud kaupade kulu	-326 680 000	-365 915 000	-387 447 000	-429 330 000
Brutokasum	9 592 000	14 637 000	13 402 000	11 086 000
Muud äritulud	8 978 000	7 094 000	7 992 000	9 318 000
Mitmesugused tegevuskulud	-15 248 000	-18 116 000	-17 974 000	-23 012 000
Arikasum	3 322 000	3 615 000	3 420 000	-2 608 000
Finantskulud	-173 000	-30 000	104 000	126 000
Muud finantstulud	392 000	336 000	0	0
Kasum enne maksustamist	3 541 000	3 921 000	3 524 000	-2 482 000
Muu koondkasum	0	0	0	0
Aruandeperioodi koondkasum kokku	3 541 000	3 921 000	3 524 000	-2 482 000

Lisa 9. Maxima Eesti OÜ 2012-2015. aasta rahavoogude aruanded

Tabel 24. Maxima Eesti OÜ 2012-2015. aasta rahavoogude aruanded (eurodes)

Maxima Eesti OÜ rahavoogude aruanne	2012	2013	2014	2015
Rahavood äritegevusest				
Puhaskasum (-kahjum)	3 541 000	3 921 000	3 524 000	-2 482 000
Korrigeerimised				
Kulum	4 408 000	4 977 000	5 000 000	5 255 000
Amortisatsioon	41 000	43 000	41 000	36 000
Materiaalse ja immateriaalse põhivara mahakandmine	62 000	50 000	20 000	3 581 000
Materiaalse põhivara väärtuselangus	0	1 811 000	0	0
Kahjum/(kasum) materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	0	-91 000	-11 000	2 284 000
Finantskulud	173 000	30 000	0	0
Intressituulu	-398 000	-337 000	-105 000	-133 000
Realiseerimata kursivahed	5 000	-1 000	-1 000	1 000
Rahavoog äritegevusest enne käibekapitali muutusi	7 832 000	10 403 000	8 469 000	8 540 000
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-885 000	152 000	-743 000	-704 000
Varude muutus	-4 427 000	-3 012 000	-1 536 000	-1 738 000
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	10 734 000	5 198 000	4 192 000	6 728 000
Rahavoog äritegevusest	13 254 000	12 741 000	10 382 000	12 826 000
Makstud intressid	-21 000	-4 000	0	0
Saadud intressid	100 000	598 000	10 000	8 000
Rahavoog äritegevusest (neto) kokku	13 332 000	13 334 000	10 392 000	12 834 000

Tabel 24. Järg

Rahavood investeerimistegevusest	2012	2013	2014	2015
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	-9 703 000	-5 342 000	-6 920 000	-14 314 000
Laekumised materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	5 000	1 558 000	1 219 000	4 305 000
Investeering tütarettevõttesse	0	0	-100 000	-300 000
Antud laenud	-14 255 000	-3 900 000	-3 570 000	-2 500 000
Antud laenude tagasimaksed	0	14 255 000	0	2 200 000
Rahavood inesteerimistegevusest kokku	-23 953 000	6 571 000	9 371 000	-10 609 000
Rahavood finantseerimistegevusest				
Laenude tagasimaksed	-1 688 000	-6 454 000	0	0
Osanikule väljamakstud summad	0	-20 000 000	0	0
Makstud intressid	-164 000	-33 000	0	0
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-1 852 000	-26 487 000	0	0
Rahavood kokku	-12 474 000	-6 582 000	1 021 000	2 225 000
Raha ja raha ekvivalendid aruandeaasta alguses	31 485 000	19 011 000	12 429 000	13 450 000
Raha ja raha ekvivalendid aruandeaasta lõpus	19 011 000	12 429 000	13 450 000	15 675 000

Lisa 10. COOP Kaubanduse AS bilansi horisontaalanalüüs

Tabel 25. COOP Kaubanduse AS 2012-2015. aasta bilansi horisontaalanalüüs

COOP Kaubanduse AS bilanss	2012 vs 2013		2013 vs 2014		2014 vs 2015	
	Muutus abc	Muutus%	Muutus abc	Muutus%	Muutus abc	Muutus%
Varad						
Käibevara						
Raha	67 572	44.7%	301 711	138.0%	-208 120	-40.0%
Nõuded ja ettemaksed	186 817	35.5%	186 926	26.2%	19 631	2.2%
Varud	623 548	21.1%	338 491	9.5%	175 063	4.5%
Kokku käibevara	877 937	24.2%	827 128	18.3%	-13 426	-0.3%
Põhivara						
Materiaalne põhivara	939 032	50.1%	-647 384	-23.0%	-399 950	-18.5%
Immateriaalne põhivara	-4 028	-12.2%	-4 500	-15.5%	-7 899	-32.2%
Kokku põhivara	935 004	49.0%	-651 884	-22.9%	-407 849	-18.6%
Kokku varad	1 812 941	32.7%	175 244	2.4%	-421 275	-5.6%
Kohustused ja omakapital						
Kohustused						
Lühiajalised kohustused						
Laenukohustused	-260 564	-25.5%	-470 805	-62.0%	664 645	230.2%
Võlad ja ettemaksed	1 345 775	30.8%	120 738	2.1%	11 391	0.2%
Kokku lühiajalised kohustused	1 085 211	20.1%	-350 067	-5.4%	676 036	11.0%
Pikaajalised kohustused						
Laenukohustused	292 595	80.2%	-209 727	-31.9%	-215 463	-48.1%
Kokku pikaajalised kohustused	292 595	80.2%	-209 727	-31.9%	-215 463	-48.1%
Kokku kohustused	1 377 806	23.9%	-559 794	-7.8%	460 573	7.0%

Tabel 25. Järg

COOP Kaubanduse AS bilanss	2012 vs 2013		2013 vs 2014		2014 vs 2015	
	Muutus abc	Muutus%	Muutus abc	Muutus%	Muutus abc	Muutus%
Omakapital						
Aksiakapital nimiväärtuses	100 000	16.7%	10 000	1.4%	10 000	1.4%
Registreerimata aksiakapital	500 000	N/A	1 600 000	320.0%	-2 100 000	-100.0%
Ülekurss	1 900 000	316.7%	490 000	19.6%	2 090 000	69.9%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-1 411 834	N/A	-2 064 865	146.3%	-1 364 962	39.3%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-653 031	46.3%	699 903	-33.9%	483 114	-35.4%
Kokku omakapital	435 135	-205.4%	735 038	329.2%	-881 848	-92.0%
Kokku kohustused ja omakapital	1 812 941	32.7%	175 244	2.4%	-421 275	-5.6%

Lisa 11. COOP Kaubanduse AS kasumiaruande horisontaalanalüüs

Tabel 26. COOP Kaubanduse AS 2012-2015. aasta kasumiaruande horisontaalanalüüs

	2012 vs 2013		2013 vs 2014		2014 vs 2015	
	Muutus abc	Muutus%	Muutus abc	Muutus%	Muutus abc	Muutus%
COOP Kaubanduse AS kasumiaruanne						
Müügitulu	7 539 758	23.0%	5 059 361	12.5%	2 294 784	5.1%
Muud äritulud	14 009	860.5%	21 478	137.4%	-30 806	-83.0%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-7 191 785	22.6%	-3 924 643	10.0%	-1 481 315	3.4%
Mitmesugused tegevuskulud	-55 301	33.6%	27 193	-12.4%	8 298	-4.3%
Tööjõukulud	-746 649	40.2%	-222 806	8.6%	-397 508	14.1%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-169 987	58.5%	-134 030	29.1%	325	-0.1%
Muud ärikulud	-6 650	793.6%	-113 686	1518.2%	66 866	-55.2%
Ärikasum (-kahjum)	-616 605	43.3%	712 867	-35.0%	460 644	-34.7%
Intressikulud	-25 610	N/A	-12 965	50.6%	22 468	-58.2%
Finantstulud ja -kulud	-10 816	-100.0%	1	-100.0%	2	N/A
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-653 031	46.3%	699 903	-33.9%	483 114	-35.4%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-653 031	46.3%	699 903	-33.9%	483 114	-35.4%

Lisa 12. Selver AS bilansi horisontaalanalüüs

Tabel 27. Selver AS 2012-2015. aasta bilansi horisontaalanalüüs

Selver AS bilanss	2012 vs 2013		2013 vs 2014		2014 vs 2015	
	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %
Varad						
Käibevara						
Raha	-2 254 000	-24.8%	4 468 000	65.4%	-5 755 000	-50.9%
Nõuded ja ettemaksed	-2 427 000	-8.9%	2 677 000	10.8%	6 563 000	23.9%
Varud	1 868 000	9.2%	3 890 000	17.5%	1 338 000	5.1%
Kokku käibevara	-2 813 000	-5.0%	11 035 000	20.5%	2 146 000	3.3%
Põhivara						
Finantsinvesteeringud	475 000	10.1%	601 000	11.6%	-938 000	-16.2%
Nõuded ja ettemaksed	-358 000	-69.0%	-119 000	-73.9%	-42 000	-100.0%
Materiaalne põhivara	4 378 000	44.3%	-854 000	-6.0%	450 000	3.4%
Immateriaalne põhivara	0	N/A	44 000	N/A	488 000	1109.1%
Kokku põhivara	4 495 000	29.8%	-328 000	-1.7%	-42 000	-0.2%
Kokku varad	1 682 000	2.3%	10 707 000	14.6%	2 104 000	2.5%
Kohustused ja omakapital						
Kohustused						
Lühiajalised kohustused						
Laenukohustused	675 000	N/A	979 000	145.0%	19 000	1.1%
Võlad ja ettemaksed	1 652 000	3.4%	2 881 000	5.7%	4 337 000	8.1%
Kokku lühiajalised kohustused	2 327 000	4.8%	3 860 000	7.6%	4 356 000	7.9%
Pikaajalised kohustused						
Laenukohustused	1 377 000	N/A	628 000	45.6%	-1 676 000	-83.6%
Võlad ja ettemaksed	-120 000	-25.6%	-134 000	-38.5%	-146 000	-68.2%
Kokku pikaajalised kohustused	1 257 000	268.6%	494 000	28.6%	-1 822 000	-82.1%
Kokku kohustused	3 584 000	7.3%	4 354 000	8.3%	2 534 000	4.4%

Tabel 27. Järg

	2012 vs 2013		2013 vs 2014		2014 vs 2015	
	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %
Selver AS bilanss						
Omakapital						
Aktiikapital nimiväärtuses	0	0.0%	0	0.0%	0	0.0%
Kohustuslik reservkapital	0	0.0%	0	0.0%	0	0.0%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 518 000	21.3%	3 285 000	22.9%	-1 162 000	-6.6%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-4 420 000	-48.7%	3 068 000	65.8%	732 000	9.5%
Kokku omakapital	-1 902 000	-8.5%	6 353 000	30.9%	-430 000	-1.6%
Kokku kohustused ja omakapital	1 682 000	2.3%	10 707 000	14.6%	2 104 000	2.5%

Lisa 13. Selver AS kasumiaruande horisontaalanalüüs

Tabel 28. Selver AS 2012-2015. aasta kasumiaruande horisontaalanalüüs

Selver AS kasumiaruanne	2012 vs 2013		2013 vs 2014		2014 vs 2015	
	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %
Müügitulu	12 199 000	3.7%	24 738 000	7.2%	14 885 000	4.1%
Muud äritulud	285 000	58.8%	-202 000	-26.2%	76 000	13.4%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-16 534 000	6.5%	-20 756 000	7.7%	-9 145 000	3.1%
Mitmesugused tegevuskulud	-3 250 000	8.7%	-543 000	1.3%	-984 000	2.4%
Tööjõukulud	-972 000	4.8%	-2 699 000	12.8%	-1 826 000	7.7%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	1 711 000	-31.7%	353 000	-9.6%	-355 000	10.7%
Muud ärikulud	-104 000	61.2%	-108 000	39.4%	104 000	-27.2%
Kokku ärikasum (-kahjum)	-6 665 000	-49.2%	783 000	11.4%	2 755 000	35.9%
Kasum (kahjum) tütar- ja sidusettevõtjatelt	1 020 000	-50.9%	540 000	-54.8%	-467 000	104.9%
Muud finantstulud ja -kulud	-71 000	-21.3%	240 000	91.6%	41 000	8.2%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-5 716 000	-48.1%	1 563 000	25.4%	2 329 000	30.1%
Tulumaks	1 296 000	-46.3%	1 505 000	-100.0%	-1 597 000	N/A
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-4 420 000	-48.7%	3 068 000	65.8%	732 000	9.5%

Lisa 14. Maxima Eesti OÜ bilansi horisontaalanalüüs

Tabel 29. Maxima Eesti OÜ 2012-2015. aasta bilansi horisontaalanalüüs

Maxima Eesti OÜ bilanss	2012 vs 2013		2013 vs 2014		2014 vs 2015	
	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %
Varad						
Pikaajalised varad						
Materiaalne põhivara	-3 916 000	-6.0%	1 778 000	2.9%	-942 000	-1.5%
Immateriaalne põhivara	-24 000	-31.2%	-16 000	-30.2%	14 000	37.8%
Pikaajalised nõuded	1 410 000	N/A	-1 310 000	-92.9%	300 000	300.0%
Kokku pikaajalised varad	-2 530 000	-3.8%	452 000	0.7%	-628 000	-1.0%
Käibevara						
Varud	3 139 000	13.7%	1 536 000	5.9%	1 739 000	6.3%
Nõuded ja ettemaksed	-11 902 000	-63.8%	5 543 000	82.1%	1 128 000	9.2%
Raha ja raha ekvivalendid	-6 582 000	-34.6%	1 021 000	8.2%	2 225 000	16.5%
Kokku käibevara	-15 345 000	-25.4%	8 100 000	17.9%	5 092 000	9.6%
Varad kokku	-17 875 000	-14.1%	8 552 000	7.9%	4 464 000	3.8%
Omakapital ja kohustused						
Omakapital						
Osakapital	-20 000 000	-35.3%	0	0.0%	0	0.0%
Kohustuslik reservkapital	177 000	49.0%	196 000	36.4%	177 000	24.1%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	3 744 000	302.9%	3 328 000	66.8%	-2 659 000	-32.0%
Omakapital kokku	-16 079 000	-27.6%	3 524 000	8.4%	-2 482 000	-5.4%
Lühiajalised kohustused						
Saadud laenud	-6 462 000	-100.0%	0	N/A	0	N/A
Võlad tarnijatele ja muud võlad	4 666 000	7.6%	5 028 000	7.6%	6 946 000	9.7%
Kokku kohustused	-1 796 000	-2.6%	5 028 000	7.6%	6 946 000	9.7%
Omakapital ja kohustused kokku	-17 875 000	-14.1%	8 552 000	7.9%	4 464 000	3.8%

Lisa 15. Maxima Eesti OÜ kasumiaruande horisontaalanalüüs

Tabel 30. Maxima Eesti OÜ 2012-2015. aasta kasumiaruande horisontaalanalüüs

Maxima Eesti OÜ koondkasumiaruanne	2012 vs 2013		2013 vs 2014		2014 vs 2015	
	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %
Müügitulu	44 280 000	13.2%	20 297 000	5.3%	39 567 000	9.9%
Müüdnud kaupade kulu	-39 235 000	12.0%	-21 532 000	5.9%	-41 883 000	10.8%
Brutokasum	5 045 000	52.6%	-1 235 000	-8.4%	-2 316 000	-17.3%
Muud äritulud	-1 884 000	-21.0%	898 000	12.7%	1 326 000	16.6%
Mitmesugused tegevuskulud	-2 868 000	18.8%	142 000	-0.8%	-5 038 000	28.0%
Arikasum	293 000	8.8%	-195 000	-5.4%	-6 028 000	-176.3%
Finantskulud	143 000	-82.7%	134 000	-446.7%	22 000	21.2%
Muud finantstulud	-56 000	-14.3%	-336 000	-100.0%	0	N/A
Kasum enne maksustamist	380 000	10.7%	-397 000	-10.1%	-6 006 000	-170.4%
Muu koondkasum	0	N/A	0	N/A	0	N/A
Aruandeperioodi koondkasum kokku	380 000	10.7%	-397 000	-10.1%	-6 006 000	-170.4%

Lisa 16. COOP Kaubanduse AS bilansi vertikaalanalüüs

Tabel 31. COOP Kaubanduse AS 2012-2015. aasta bilansi vertikaalanalüüs

COOP Kaubanduse AS bilanss	2012	2013	2014	2015	Muutus abc			Muutus %		
					2012 vs 2013	2013 vs 2014	2014 vs 2015	2012 vs 2013	2013 vs 2014	2014 vs 2015
Varad										
Käibevara										
Raha	2.7%	3.0%	6.9%	4.4%	0.2%	3.9%	-2.5%	9.1%	132.5%	-36.4%
Nõuded ja ettemaksed	9.5%	9.7%	11.9%	12.9%	0.2%	2.3%	1.0%	2.1%	23.3%	8.2%
Varud	53.3%	48.7%	52.0%	57.6%	-4.7%	3.4%	5.5%	-8.8%	6.9%	10.7%
Kokku käibevara	65.6%	61.3%	70.9%	74.9%	-4.2%	9.6%	4.0%	-6.4%	15.6%	5.7%
Põhivara										
Materiaalne põhivara	33.8%	38.3%	28.8%	24.9%	4.4%	-9.5%	-3.9%	13.1%	-24.8%	-13.6%
Immateriaalne põhivara	0.6%	0.4%	0.3%	0.2%	-0.2%	-0.1%	-0.1%	-33.8%	-17.5%	-28.1%
Kokku põhivara	34.4%	38.7%	29.1%	25.1%	4.2%	-9.6%	-4.0%	12.3%	-24.7%	-13.8%
Kokku varad	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Kohustused ja omakapital										
Lühiajalised kohustused										
Laenukohustused	18.4%	10.3%	3.8%	13.4%	-8.1%	-6.5%	9.6%	-43.9%	-62.9%	249.7%
Võlad ja ettemaksed	78.8%	77.7%	77.5%	82.3%	-1.1%	-0.2%	4.8%	-1.4%	-0.3%	6.1%
Kokku lühiajalised kohustused	97.2%	88.0%	81.3%	95.7%	-9.2%	-6.7%	14.3%	-9.5%	-7.6%	17.6%
Pikaajalised kohustused										
Laenukohustused	6.6%	8.9%	5.9%	3.3%	2.4%	-3.0%	-2.7%	35.8%	-33.5%	-45.1%
Kokku pikaajalised kohustused	6.6%	8.9%	5.9%	3.3%	2.4%	-3.0%	-2.7%	35.8%	-33.5%	-45.1%
Kokku kohustused	103.8%	97.0%	87.3%	98.9%	-6.9%	-9.7%	11.6%	-6.6%	-10.0%	13.3%

Tabel 31. Järg

COOP Kaubanduse AS bilanss	2012	2013	2014	2015	Muutus abc			Muutus %		
					2012 vs 2013	2013 vs 2014	2014 vs 2015	2012 vs 2013	2013 vs 2014	2014 vs 2015
Omakapital										
Aksiakapital nimiväärtuses	10.8%	9.5%	9.4%	10.1%	-1.3%	-0.1%	0.7%	-12.1%	-0.9%	7.4%
Registreerimata aktsiakapital	0.0%	6.8%	27.9%	0.0%	6.8%	21.1%	-27.9%	N/A	310.2%	-100.0%
Ülekurs	10.8%	34.0%	39.7%	71.4%	23.2%	5.7%	31.7%	214.0%	16.8%	80.0%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	0.0%	-19.2%	-46.2%	-68.1%	-19.2%	-27.0%	-21.9%	N/A	140.5%	47.5%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-25.5%	-28.1%	-18.1%	-12.4%	-2.6%	9.9%	5.7%	10.2%	-35.4%	-31.6%
Kokku omakapital	-3.8%	3.0%	12.7%	1.1%	6.9%	9.7%	-11.6%	-179.4%	319.2%	-91.5%
Kokku kohustused ja omakapital	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%

Lisa 17. COOP Kaubanduse AS kasumiaruande vertikaalanalüüs

Tabel 32. COOP Kaubanduse AS 2012-2015. aasta kasumiaruande vertikaalanalüüs

COOP Kaubanduse AS kasumiaruanne	2012	2013	2014	2015	Muutus abc			Muutus %		
					2012 vs 2013	2013 vs 2014	2014 vs 2015	2012 vs 2013	2013 vs 2014	2014 vs 2015
Müügitulu	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Muud äritulud	0.0%	0.0%	0.1%	0.0%	0.0%	0.0%	-0.1%	680.9%	110.9%	-83.8%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-97.3%	-96.9%	-94.8%	-93.3%	0.4%	2.2%	1.5%	-0.4%	-2.2%	-1.5%
Mitmesugused tegevuskulud	-0.5%	-0.5%	-0.4%	-0.4%	0.0%	0.1%	0.0%	8.6%	-22.1%	-8.9%
Tööjõukulud	-5.7%	-6.5%	-6.2%	-6.8%	-0.8%	0.2%	-0.5%	14.0%	-3.6%	8.6%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-0.9%	-1.1%	-1.3%	-1.2%	-0.3%	-0.2%	0.1%	28.8%	14.7%	-4.9%
Muud ärikskulud	0.0%	0.0%	-0.3%	-0.1%	0.0%	-0.2%	0.2%	626.4%	1337.8%	-57.3%
Ärikskasum (-kahjum)	-4.3%	-5.1%	-2.9%	-1.8%	-0.7%	2.1%	1.1%	16.5%	-42.2%	-37.9%
Intressikulud	0.0%	-0.1%	-0.1%	0.0%	-0.1%	0.0%	0.1%	N/A	33.8%	-60.3%
Finantstulud ja -kulud	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	-100.0%	-100.0%	N/A
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-4.3%	-5.1%	-3.0%	-1.8%	-0.8%	2.1%	1.2%	18.9%	-41.3%	-38.5%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-4.3%	-5.1%	-3.0%	-1.8%	-0.8%	2.1%	1.2%	18.9%	-41.3%	-38.5%

Lisa 18. Selver AS bilansside vertikaalanalüüs

Tabel 33. Selver AS 2012-2015. aasta bilansi vertikaalanalüüs

Selver AS bilanss	2012	2013	2014	2015	2012 vs 2013		2013 vs 2014		2014 vs 2015	
					Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %
Varad										
Käibevara										
Raha	12.7%	9.3%	13.4%	6.4%	-3.4%	-26.5%	4.1%	44.4%	-7.0%	-52.1%
Nõuded ja ettemaksed	37.9%	33.7%	32.6%	39.4%	-4.2%	-11.0%	-1.1%	-3.3%	6.8%	20.9%
Varud	28.3%	30.2%	31.0%	31.8%	1.9%	6.7%	0.8%	2.6%	0.8%	2.6%
Kokku käibevara	78.9%	73.3%	77.1%	77.7%	-5.6%	-7.2%	3.8%	5.2%	0.6%	0.8%
Põhivara										
Finantsinvesteeringud	6.6%	7.1%	6.9%	5.6%	0.5%	7.6%	-0.2%	-2.6%	-1.3%	-18.3%
Nõuded ja ettemaksed	0.7%	0.2%	0.0%	0.0%	-0.5%	-69.7%	-0.2%	-77.2%	0.0%	-100.0%
Materiaalne põhivara	13.8%	19.4%	15.9%	16.1%	5.7%	41.0%	-3.5%	-18.0%	0.1%	0.8%
Immateriaalne põhivara	0.0%	0.0%	0.1%	0.6%	0.0%	N/A	0.1%	N/A	0.6%	1079.6%
Kokku põhivara	21.1%	26.7%	22.9%	22.3%	5.6%	26.8%	-3.8%	-14.2%	-0.6%	-2.7%
Kokku varad	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Kohustused ja omakapital										
Kohustused										
Lühiajalised kohustused										
Laenukohustused	0.0%	0.9%	2.0%	1.9%	0.9%	N/A	1.0%	113.8%	0.0%	-1.3%
Võlad ja ettemaksed	68.0%	68.7%	63.4%	66.8%	0.7%	1.0%	-5.3%	-7.7%	3.5%	5.5%
Kokku lühiajalised kohustused	68.0%	69.6%	65.3%	68.8%	1.6%	2.4%	-4.3%	-6.1%	3.5%	5.3%

Tabel 33. Järg

Selver AS bilanss					2012 vs 2013		2013 vs 2014		2014 vs 2015	
	2012	2013	2014	2015	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %
Pikaajalised kohustused										
Laenukohustused	0.0%	1.9%	2.4%	0.4%	1.9%	N/A	0.5%	27.1%	-2.0%	-84.0%
Võlad ja ettemaksud	0.7%	0.5%	0.3%	0.1%	-0.2%	-27.3%	-0.2%	-46.3%	-0.2%	-69.0%
Kokku pikaajalised kohustused	0.7%	2.4%	2.6%	0.5%	1.7%	260.1%	0.3%	12.2%	-2.2%	-82.5%
Kokku kohustused	68.6%	71.9%	68.0%	69.2%	3.3%	4.8%	-4.0%	-5.5%	1.3%	1.9%
Omakapital										
Aktiivkapital nimiväärtuses	2.0%	1.9%	1.7%	1.6%	0.0%	-2.3%	-0.2%	-12.7%	0.0%	-2.4%
Kohustuslik reservkapital	0.2%	0.2%	0.2%	0.2%	0.0%	-2.3%	0.0%	-12.7%	0.0%	-2.4%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	16.5%	19.6%	21.0%	19.1%	3.1%	18.5%	1.4%	7.2%	-1.9%	-8.9%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	12.7%	6.4%	9.2%	9.8%	-6.3%	-49.9%	2.8%	44.7%	0.6%	6.8%
Kokku omakapital	31.4%	28.1%	32.0%	30.8%	-3.3%	-10.6%	4.0%	14.2%	-1.3%	-4.0%
Kokku kohustused ja omakapital	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%

Lisa 19. Selver AS kasumiaruande vertikaalanalüüs

Tabel 34. Selver AS 2012-2015. aasta kasumiaruande vertikaalanalüüs

Selver AS kasumiaruanne	2012	2013	2014	2015	2012 vs 2013		2013 vs 2014		2014 vs 2015	
					Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %
Müügitulu	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Muud äritulud	0.1%	0.2%	0.2%	0.2%	0.1%	53.1%	-0.1%	-31.2%	0.0%	9.0%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-77.0%	-79.1%	-79.4%	-78.7%	-2.1%	2.7%	-0.3%	0.4%	0.7%	-0.9%
Mitmesugused tegevuskulud	-11.3%	-11.8%	-11.2%	-11.0%	-0.5%	4.8%	0.6%	-5.5%	0.2%	-1.6%
Tööjõukulud	-6.1%	-6.1%	-6.5%	-6.7%	-0.1%	1.1%	-0.3%	5.2%	-0.2%	3.5%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-1.6%	-1.1%	-0.9%	-1.0%	0.6%	-34.1%	0.2%	-15.7%	-0.1%	6.3%
Muud ärikulud	-0.1%	-0.1%	-0.1%	-0.1%	0.0%	55.4%	0.0%	30.0%	0.0%	-30.1%
Kokku ärikasum (-kahjum)	4.1%	2.0%	2.1%	2.7%	-2.1%	-51.0%	0.1%	3.9%	0.6%	30.6%
Kasum (kahjum) tütar- ja sidusettevõtjatelt	-0.6%	-0.3%	-0.1%	-0.2%	0.3%	-52.6%	0.2%	-57.9%	-0.1%	97.0%
Muud finantstulud ja -kulud	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.0%	-24.1%	0.1%	78.7%	0.0%	4.0%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	3.6%	1.8%	2.1%	2.6%	-1.8%	-50.0%	0.3%	16.9%	0.5%	25.1%
Tulumaks	-0.8%	-0.4%	0.0%	-0.4%	0.4%	-48.2%	0.4%	-100.0%	-0.4%	N/A
Aruandeaasta kasum (kahjum)	2.7%	1.4%	2.1%	2.2%	-1.4%	-50.5%	0.7%	54.7%	0.1%	5.2%

Lisa 20. Maxima Eesti OÜ bilansside vertikaalanalüüs

Tabel 35. Maxima Eesti OÜ 2012-2015. aasta bilansi vertikaalanalüüs

					Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %
Maxima Eesti OÜ bilanss	2012	2013	2014	2015	2012 vs 2013		2013 vs 2014		2014 vs 2015	
Varad										
Pikaajalised varad										
Materiaalne põhivara	52.1%	57.0%	54.4%	51.6%	5.0%	9.5%	-2.6%	-4.6%	-2.8%	-5.1%
Immateriaalne põhivara	0.1%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	-19.8%	0.0%	-35.3%	0.0%	32.8%
Pikaajalised nõuded	0.0%	1.3%	0.1%	0.3%	1.3%	N/A	-1.2%	-93.4%	0.2%	285.3%
Kokku pikaajalised varad	52.1%	58.4%	54.5%	52.0%	6.3%	12.0%	-3.9%	-6.6%	-2.5%	-4.6%
Käibevara										
Varud	18.1%	24.0%	23.5%	24.1%	5.9%	32.5%	-0.4%	-1.8%	0.6%	2.4%
Nõuded ja ettemaksed	14.8%	6.2%	10.5%	11.0%	-8.5%	-57.9%	4.3%	68.8%	0.5%	5.2%
Raha ja raha ekvivalendid	15.0%	11.5%	11.5%	12.9%	-3.6%	-23.9%	0.0%	0.3%	1.4%	12.3%
Kokku käibevara	47.9%	41.6%	45.5%	48.0%	-6.3%	-13.1%	3.9%	9.3%	2.5%	5.5%
Varad kokku	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Omakapital ja kohustused										
Omakapital										
Osakapital	44.8%	33.8%	31.3%	30.2%	-11.0%	-24.6%	-2.5%	-7.3%	-1.2%	-3.7%
Kohustuslik reservkapital	0.3%	0.5%	0.6%	0.7%	0.2%	73.6%	0.1%	26.5%	0.1%	19.6%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	1.0%	4.6%	7.1%	4.6%	3.6%	369.3%	2.5%	54.6%	-2.4%	-34.5%
Omakapital kokku	46.1%	38.9%	39.0%	35.6%	-7.2%	-15.7%	0.2%	0.4%	-3.5%	-8.9%

Tabel 35. Järg

					Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %	Muutus abc	Muutus %
Maxima Eesti OÜ bilanss	2012	2013	2014	2015	2012 vs 2013		2013 vs 2014		2014 vs 2015	
Lühiajalised kohustused										
Saadud laenud	5.1%	0.0%	0.0%	0.0%	-5.1%	-100.0%	0.0%	N/A	0.0%	N/A
Võlad tarnijatele ja muud võlad	48.8%	61.1%	61.0%	64.4%	12.3%	25.3%	-0.2%	-0.3%	3.5%	5.7%
Kokku kohustused	53.9%	61.1%	61.0%	64.4%	7.2%	13.4%	-0.2%	-0.3%	3.5%	5.7%
Omakapital ja kohustused kokku	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%

Lisa 21. Maxima Eesti OÜ kasumiaruande vertikaalanalüüs

Tabel 36. Maxima Eesti OÜ 2012-2015. aasta kasumiaruande vertikaalanalüüs

Maxima Eesti OÜ koondkasumiaruanne	2012	2013	2014	2015	Muutus	Muutus	Muutus	Muutus	Muutus	Muutus
					abc	%	abc	%	abc	%
					2012 vs 2013		2013 vs 2014		2014 vs 2015	
Müügitulu	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Müüdnud kaupade kulu	-97.1%	-96.2%	-96.7%	-97.5%	1.0%	-1.0%	-0.5%	0.5%	-0.8%	0.9%
Brutokasum	2.9%	3.8%	3.3%	2.5%	1.0%	34.8%	-0.5%	-13.1%	-0.8%	-24.7%
Muud äritulud	2.7%	1.9%	2.0%	2.1%	-0.8%	-30.2%	0.1%	7.0%	0.1%	6.1%
Mitmesugused tegevuskulud	-4.5%	-4.8%	-4.5%	-5.2%	-0.2%	5.0%	0.3%	-5.8%	-0.7%	16.5%
Arikasum	1.0%	0.9%	0.9%	-0.6%	0.0%	-3.8%	-0.1%	-10.2%	-1.4%	-169.4%
Finantskulud	-0.1%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	-84.7%	0.0%	-429.1%	0.0%	10.3%
Muud finantstulud	0.1%	0.1%	0.0%	0.0%	0.0%	-24.3%	-0.1%	-100.0%	0.0%	N/A
Kasum enne maksustamist	1.1%	1.0%	0.9%	-0.6%	0.0%	-2.2%	-0.2%	-14.7%	-1.4%	-164.1%
Muu koondkasum	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Aruandeperioodi koondkasum kokku	1.1%	1.0%	0.9%	-0.6%	0.0%	-2.2%	-0.2%	-14.7%	-1.4%	-164.1%

РЕЗЮМЕ

FINANCIAL ASSESSMENT OF A COMPANY, THE EXAMPLE OF COOP KAUBANDUSE AS

ОЦЕНКА ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ НА ПРИМЕРЕ COOP KAUBANDUSE AS

Marija Kolossova

Язык: Эстонский

Рисунки: 15

Страницы: 74

Таблицы: 36

Источники: 20

Приложения: 21

Ключевые слова: -

Уже много лет как потребление превратилось в культуру и с каждым годом только возрастает. Поход в магазин превратился не в необходимость, а способ проведения своего свободного времени, можно даже сказать развлечения.

С 2012 по 2015 год, можно наблюдать тенденцию роста внутреннего валового продукта (ВВП) Эстонии. Такая же ситуация обстоит и с индексом потребительских цен в нашей стране.

Тема дипломной работы была выбрана в связи с тем, что как потребителя, автора, заинтересовало финансовое положение компаний, которыми мы пользуемся каждый день.

Возникла идея проанализировать известную и достаточно крупную торговую сеть Эстонии и сравнить с другими предприятиями данного сектора. Таким образом и образовалась тема дипломной работы: «Оценка финансового состояния предприятия на примере COOP Kaubanduse AS.»

Тема является актуальной в связи с широкой известностью данной торговой сети, а также финансовый анализ данного предприятия можно использовать в дальнейшем, для более успешного развития компании.

Целью дипломной работы стало изучить положение предприятия COOP Kaubanduse AS с помощью финансового анализа, а также сравнить показатели с показателями конкурентов. Для достижения данной цели были выполнены следующие задачи:

- вертикальный (структурный) анализ и горизонтальный (временной) анализ баланса и отчета о прибыли, а также сравнение показателей с конкурентами;
- анализ относительных чисел или показателей фирмы и сравнение результатов с конкурентами;
- анализ риска банкротства.

Вертикальный и горизонтальный анализы баланса и отчета о прибыли показали, что общий баланс предприятия COOP Kaubanduse AS увеличивался лишь на первых годах существования. а в 2015. году падение общего баланса составило около 6%.

Значительную часть общих активов представляют собой кредиторские задолженности и предоплаты. Требования и задолженности предприятия растут с каждым годом, хотя эти показатели наоборот стоит понижать. Также виден рост в долгосрочных обязательствах и материальном основном имуществе. Их увеличение связано со взятием дополнительного кредита, который необходим для развития и открытия новых магазинов сети.

Прибавление в денежных средствах и рост доходов от продаж говорит о том, что COOP Kaubanduse AS продает достаточно товаров, даже несмотря на жёсткую конкуренцию.

2013. год закончился для предприятия большим убытком, но с каждым годом он уменьшается, хотя до сих пор имеет место быть.

Анализ платежеспособности показал, что данный показатель у предприятия отрицательный на протяжении анализируемых четырёх лет. Падение чистого оборотного капитала фирмы обусловлено тем, что краткосрочные обязательства растут быстрее чем оборотное имущество. Также проблемным местом предприятия стал коэффициент текущей ликвидности. Этот показатель на протяжении четырёх лет около 0,8, что по оценочному критерию является неудовлетворительным и означает, что предприятие не в силах вовремя оплачивать свои краткосрочные задолженности.

Анализ отчета о движении денежных потоков показал, что отношение денежный поток-обязательства на протяжении четырёх лет негативный и это значит, что фирма не может покрыть свои обязательства за счет доходов операционной деятельности. Другие анализируемые показатели также оказались намного ниже среднего уровня.

Для анализа риска банкротства, автор использовал модель Альтмана. Анализ показал, что финансовое положение фирмы COOP Kaubanduse AS очень слабое и риск банкротства необычайно велик.

В общем сравнение показателей анализируемой фирмы с конкурентами можно сделать вывод, что самые стабильные и высокие показатели у фирмы Selver AS. Даже несмотря на то, что фирма использует в большей мере иностранный капитал, что является достаточно рискованным шагом, показатели предприятия остаются самыми стабильными. Результаты компании Maxima Eesti OÜ также были достаточно высоки, хоть и не настолько как у компании Selver AS. Показатели же анализируемой фирмы COOP Kaubanduse AS во многом уступают конкурентам.

Главной целью дипломной работы было анализировать финансовое положение компании COOP Kaubanduse AS и сравнить его с конкурирующими фирмами данного сектора. После проведённого анализа, можно сделать вывод, что практически все показатели были намного ниже результатов конкурентов, в связи с чем, руководству данного предприятия стоит пересмотреть политику управления компании и найти решение проблемных мест предприятия.

В свою очередь автор полагает, что данные результаты связаны с тем, что предприятие начало свою деятельность лишь в 2012 году и значит оно только набирает обороты. Это очень естественно, что в начале своего пути компания испытывает трудности. Главное, не упустить момент и вовремя решать все появляющиеся проблемы.

Также автор считает, что открытие новых магазинов и строительство уже имеющихся, вскоре положительно отразится на количестве посетителей и тем самым на доходах от продаж. При этом руководству не стоит забыть вовремя погашать краткосрочные обязательства, чтобы избежать достаточно нестабильную ситуацию, которая присутствует сейчас.

Deklareerin, et käesolev lõputöö, mis on minu iseseisva töö tulemus, on esitatud Tallinna Tehnikaülikooli diplomi taotlemiseks ning selle alusel ei ole varem taotletud akadeemilist kraadi ega diplomit.

Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjanduslikest allikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Autor: Marija Kolossov, 5. detsember 2016

Üliõpilaskood: 131067 BDMR

Töö vastab kehtivatele nõuetele.

Juhendaja: Kristo Krumm, 5. detsember 2016

Kaitsmisele lubatud: ”.....” 2016

TTÜ TK kaitsmiskomisjoni esimees:

.....

(nimi, allkiri)